Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

КРАЇНОЗНАВСТВО

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи

Для студентів спеціальності
«Міжнародні економічні відносини»
перший бакалаврський рівень вищої освіти

Харків – 2017

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

КРАЇНОЗНАВСТВО

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи

(для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини»; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)

Харків – 2017

УДК 339.9:913(100)(076.5)
Г 60

Рецензенти:

В. А. Пересадько – декан факультету геології, географії, рекреації і туризму, доктор географічних наук, професор кафедри фізичної географії і картографії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

А. М. Байназаров – кандидат географічних наук, доцент, директор Інституту Конфуція Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна,

Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол № 3 від 17.03 2017)

Грицак Ю. П.

Г 60 Країнознавство : методичні рекомендації до виконання курсової роботи (для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини»; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) / Ю. П. Грицак, С. А. Касьян, Р. С. Коваленко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 72 с.

Видання містить загальні методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Країнознавство» для студентів першого курсу спеціальності «Міжнародні економічні відносини» денної та заочної форми навчання. Висвітлюються організаційно-методичні питання щодо підготовки, структури, змісту окремих розділів, оформлення та проведення захисту курсової роботи.

УДК 339.9:913(100)(076.5)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2017
© Грицак Ю. П., Касьян С. А., Коваленко Р. С., 2017
© Дончик І. М., макет обкладинки, 2017

ЗМІСТ

Загальні положення ... 4
Вимоги до змісту курсової роботи ... 6
Написання вступу ... 8
Розділ 1. Рівень соціального розвитку країни ... 10
1.1. Демографічна характеристика ... 10
1.2. Рівень і якість життя населення ... 11
1.3. Благополуччя населення ... 13
Розділ 2. Рівень економічного розвитку ... 14
2.1. Основні макроекономічні показники ... 14
2.2. Сільськогосподарське виробництво ... 16
2.3. Промислове виробництво ... 18
Розділ 3. Країна у світовому господарстві ... 23
3.1. Міжнародна співпраця ... 23
3.2. Конкурентоспроможність ... 24
Написання висновків ... 27
Інформаційні ресурси для роботи ... 28
Обов’язкові ... 28
Додаткові ... 28
Література, що рекомендується ... 29
Вимоги до оформлення курсової роботи ... 30
Оформлення курсової роботи ... 30
Оформлення списку використаних джерел ... 32
Оформлення ілюстрацій, таблиць ... 34
Оформлення додатків ... 35
Захіст курсовой роботи ... 36
Подання роботи ... 36
Процедура захісту ... 36
Оцінювання ... 37
Додатки ... 39
Додаток А. Приклад оформлення титульного аркуша ... 39
Додаток Б. Бланк оцінювання курсової роботи ... 40
Додаток В. Приклад оформлення змісту роботи ... 41
Додаток Г. Приклад оформлення розділів і підрозділів ... 42
Додаток Д. Приклад оформлення списку використаних джерел ... 43
Додаток Е. Приклад оформлення таблиць ... 44
Додаток З. Приклади оформлення ілюстрацій ... 45
Додаток И. Робота з Книгою фактів ЦРУ (The World Factbook) ... 46
Додаток К. Робота з сайтом ФАО (FAO) ... 52
Додаток Л. Робота з сайтом ЮНІДО (UNIDO) ... 54
Додаток М. Робота з сайтом ЮНКТАД (UNCTAD) ... 57
Додаток Н. Робота з сайтом Всесвітнього Економічного Форуму ... 59
Додаток О. Доступ до даних про розвиток творчої економіки ... 61
Додаток П. Доступ до даних про злочинність ... 62
Додаток Р. Склад Індексу глобальної конкурентоспроможності ... 64

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота з навчальної дисципліни є індивідуальним завданням, яке передбачає закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних здобувачами вищої освіти за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання. Підготовка курсових робіт передбачається навчальними планами і робочими програмами навчальних дисциплін.

Основна мета написання курсових робіт – це формування і розвиток навичок самостійного пошуку, підбору, систематизації, аналізу і узагальнення літературного і довідкового матеріалу; систематизація, за кріплення та творче використання теоретичних знань за фахом; оволодіння методиками наукового дослідження і набуття початкового досвіду науково-дослідної роботи; розвиток навичок та умінь викладу своїх думок, використання наукової термінології, аргументації своїх висновків і пропозицій; підвищення культури оформлення наукового, методичного та довідкового матеріалу.

В результаті написання курсової роботи ***студент повинен вміти:***

1) самостійно працювати з джерелами та літературою;

2) обґрунтовувати і формулювати актуальність вибраної теми, мету, завдання і структуру роботи;

3) володіти методами проведення дослідження;

4) робити науково-обґрунтовані висновки з вивченого матеріалу;

5) висловлювати матеріал грамотно, логічно, з дотриманням правил цитування і вказівкою посилань на роботи інших авторів;

6) грамотно ілюструвати роботу за допомогою рисунків і таблиць;

7) оформляти роботу відповідно до вимог, що пред'являються до науково-дослідних робіт;

8) виконати задану роботу в строго зазначені терміни.

У цілому система курсових робіт розглядається як попередній етап виконання складнішого завдання – випускної кваліфікаційної роботи бакалавра, магістра. Тому бажано, щоб теми курсових робіт на різних курсах були взаємопов'язані. Тоді студент працює над роботою протягом декількох років і має можливість більш глибоко вивчити обрану тему і зі зничним успіхом вирішити поставлені завдання.

Якість курсової роботи залежить від індивідуальних здібностей і ступеня підготовленості студента, його вміння ретельно та систематично працювати над джерелами, швидкості засвоєння нових прийомів роботи і глибини сприйняття наукової літератури.

Керівництво курсовою роботою здійснюється викладачами кафедри міжнародних економічних відносин на підставі їх навчального навантаження. До обов'язків наукового керівника входить:

– допомога у визначенні теми і розробці плану роботи;

– допомога у виборі методики дослідження, підборі джерел літератури і фактичного матеріалу;

– проведення систематичних консультацій студентом з проблематики роботи;

– контроль за ходом виконання роботи відповідно до встановленого плану;

– перевірка роботи, підготовка письмового відгуку із зауваженнями про недоліки роботи;

– проведення захисту та оцінювання.

Студент зобов'язаний під час написання курсової роботи виконувати всі вказівки наукового керівника. Керівник курсової роботи звертає увагу студента на недоліки в роботі (стиль викладу, оформлення, зміст підрозділів тощо), але не виправляє їх сам. Перевірка роботи науковим керівником здійснюється тільки після реєстрації її на кафедрі. Виконана курсова робота дозволяє викладачу перевірити рівень опанування студентом певної теми та його вміння творчо підходити до вирішення конкретних завдань.

Виконання курсової роботи включає такі етапи:

1. Вибір (визначення) теми.
2. Розробка попереднього плану курсової роботи.
3. Підбір, вивчення та опрацювання літератури за обраною темою.
4. Складання розгорнутого плану курсової роботи.
5. Підготовка тексту та оформлення роботи.
6. Надання роботи керівникові для отримання відгуку.
7. Захист курсової роботи.

Багато студентів розробляють для себе план-графік виконання курсової роботи, який ефективно дисциплінує виконавця, робить його роботу цілеспрямованою і систематичною. Такий план-графік складається в довільній формі та містить такі основні види робіт і терміни їх виконання:

– консультації у керівника з питань цільової установки, структури і методики підготовки і написання роботи;

– вивчення літературних та інших опублікованих джерел;

– збір, узагальнення і аналіз статистичного і фактичного матеріалу;

– безпосереднє проведення досліджень;

– формулювання основних висновків і практичних рекомендацій;

– написання тексту і надання його для рецензування.

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану спеціальності «Міжнародні економічні відносини» студенти 1 курсу виконують курсову роботу з дисципліни «Країнознавство».

Для досягнення однаковості підготовки студентів та рівності умов дослідження встановлена єдина для всіх студентів курсу тема – ***«Соціально-економічна характеристика країни»*** *(на прикладі конкретної країни).*

Мета такої курсової роботи – придбання навичок збору, обробки та опису статистичної інформації по країнах світу.

Об'єкт дослідження – ***країна світу*** – призначається викладачем: всім різні країни, щоб забезпечити самостійність виконання. Робота оцінюється в 30 балів і виконується за таким ***типовим планом:***

Вступ

Розділ 1. Рівень соціального розвитку країни

1.1. Демографічна характеристика

1.2. Рівень і якість життя населення

1.3. Благополуччя населення

Розділ 2. Рівень економічного розвитку

2.1. Основні макроекономічні показники

2.2. Сільськогосподарське виробництво

2.3. Промислове виробництво

Розділ 3. Країна в світовому господарстві

3.1. Міжнародна співпраця

3.2. Конкурентоспроможність

Висновки

Додаток

Порядок виконання роботи:

1. Скопіювати з Інтернету на свій комп'ютер необхідні статистичні публікації.

2. Перенести необхідні дані зі скопійованих публікацій у свої таблиці (шаблони таблиць представлені нижче). Англійський текст доведеться перекласти, а американські крапки і коми в цифрах – виправити.

3. У таблицях виконати розрахунок необхідних питомих і душових показників (у шаблонах таблиць клітини для розрахункових показників помічено).

4. Послідовно охоплюючи всі дані в таблиці, скласти текстові характеристики країни за кожною таблицею. Іншими словами – необхідно дати красивий, приємний на слух словесний виклад (аналіз) представленого статистичного матеріалу.

5. У викладі оцінку душових і питомих показників (тобто рівня розвитку) давати порівняно з найбільш розвиненими країнами, наприклад, з США.

6. Написану чернетку відформатувати в повній відповідності з вимогами до оформлення (викладені нижче).

Загальний обсяг курсової роботи – ***25–35 сторінок***, включаючи додатки. Робота виконується українською мовою; для іноземних студентів – можливо написання російською мовою.

Технічні зауваження

Запам'ятайте, що в американській статистиці **крапка** в цифрах означає десятковий знак (як наша кома в математиці), а їхні **коми** розділяють тисячі (тисяча, мільйон, мільярд і так далі). І американський **більйон** – це наш мільярд.

Пряме копіювання американських цифр у *російський Excel* приводить до спотворення даних і подальших помилок в розрахунках (через-за їх коми миттєво втрачається тисяча, тобто виникає помилка в три порядки).

Тому дані з Інтернету треба спочатку скопіювати в *Word*, видалити американські коми в цифрах, потім поміняти крапки в цифрах на наші коми, і тільки потім копіювати дані в *Excel*. Заміна символів (крапок, ком, тощо) здійснюється через опцію *«знайти і замінити»*.

Копіюючи через CTRL-V матеріали з Інтернету або від друзів, ви заносите в свій *Word* чужі, непотрібні вам шрифти, стилі та шаблони, які потім заважають у роботі. За розумом (тобто кваліфіковано) ваш чистий шаблон *normal.dot* має бути захищений від запису (опція *«властивості»* нового документа → далі галочка в клітині *«архівний»*), тоді він не спотворюється після роботи з чужими документами.

Щоб не захаращувати Word, чужі тексти і таблиці слід вставляти в свій документ через опцію *«спеціальна вставка → вставити як неформатований текст»*.

НАПИСАННЯ ВСТУПУ

Обсяг – ***1–2 сторінок.*** У вступі роботи послідовно викладаються:
– обґрунтування актуальності обраної теми;
– мета і завдання роботи;
– об'єкт і предмет дослідження;
– ступінь вивченості проблеми в літературі;
– специфіка джерельної бази;
– методика дослідження;
– практична значущість результатів дослідження.

Вибір теми визначається необхідністю (бажанням) вирішити якусь проблему. Проблема – це питання, яке стоїть на межі вже відомого і ще незвіданого. Сформулювати проблему – означає вийти на цю межу.

Обґрунтування актуальності теми має бути небагатослівним, слід показати головне – сутність проблемної ситуації. Те, наскільки правильно автор оцінює обрану тему з погляду своєчасності та соціальної значущості, характеризує його наукову зрілість і професійну підготовленість.

Мета – це те, що хочуть отримати при проведенні дослідження, отримання певного конкретного результату: виявлення недоліків і проблем, обчислення нових показників, розробка або поліпшення методики, оцінка рівня розвитку, побудову програми розвитку, виведення формули, визначення параметрів або властивостей об'єкта тощо. Процес виконання роботи (вивчення, дослідження, аналіз, виробництво, виготовлення тощо) не є метою.

Завдання дослідження – це етапи, послідовність виконання роботи, ті дії, які необхідно виконати для досягнення поставленої мети, вирішення проблеми, перевірки гіпотези дослідження. Структура (зміст) роботи зазвичай є повним відображенням вирішуваних завдань. Відповідь будується просто: «У процесі дослідження вирішувалися такі завдання: ...» – далі послідовно перелічуються виконувані операції (перша, друга і так далі).

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Подання об'єкта дослідження починають фразою: «Об'єктом дослідження є ... (повна назва)», після чого дається стислий опис об'єкта із зазначенням його основних характеристик.

Предмет дослідження – це те, що знаходиться в межах об'єкта. Об'єкт і предмет співвідносяться як ціле і частина, загальне і часткове. Саме предмет визначає тему дослідження. Визначення предмета дослідження – це відповідь на питання: «Що, які властивості та зв'язки об'єкта вивчати?»

У характеристиці ***ступеня вивченості*** проблеми вказується: ким, коли і які аспекти досліджувалися і наскільки глибоко, тобто дається огляд використаної літератури. У випадку, якщо тема достатньо роз-

роблена у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі, слід обґрунтувати доцільність її подальшого доопрацювання.

В огляді ***специфіки джерельної бази*** слід згрупувати джерела за типами і видами; розділити їх за важливістю, якістю інформації, оригінальністю викладення, глибиною розробок; відзначити проблеми та недоліки. Наприклад: «Інформаційною базою послужили роботи ... (прізвища авторів з посиланням до номера в списку використаних джерел), матеріали преси ... (яких видань), фактичні дані ... (яких установ)».

Методика дослідження відповідає на питання про те, як ми отримали результат, за допомогою яких методів, в яких умовах. Методика – це спосіб, алгоритм виконання дослідження, сукупність методів. Зазвичай для студента вона є запозиченою у когось («робота виконувалася аналогічно з...»), але може бути розроблена самостійно.

Практична значущість результатів дослідження може полягати в можливості рішення практичної задачі, проведення подальших наукових досліджень або для використання в процесі підготовки фахівців.

Завершується вступ стандартною фразою: «Робота складається зі вступу, N розділів, висновків; містить N сторінок тексту, N рисунків, N таблиць, N додатків. Список джерел включає N найменувань літератури, N електронних публікацій».

У вступі до теми **«Соціально-економічна характеристика країни»** можна сказати приблизно ось що:

- *актуальність:* оновлення застарілих відомостей;
- *об'єкт дослідження:* населення та економіка країни;
- *предмет дослідження:* макроекономічна структура та особливості розвитку;
- *мета роботи:* оцінка рівня соціального й економічного розвитку країни;
- *завдання дослідження:* збір інформації про країну, розрахунок статистичних показників, підготовка таблиць і тексту, оформлення роботи;
- *методика дослідження:* економічний аналіз статистичної, довідкової, літературної інформації;
- *практична значущість результатів дослідження:* виконано розрахунки з оцінки рівня соціально-економічного розвитку держави на *такий-то* рік.

РОЗДІЛ 1. РІВЕНЬ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

У наведених нижче шаблонах таблиць порожні клітинки заповнюються початковими даними з скопійованих матеріалів. Клітини, в яких мають бути самостійно розраховані показники, позначені словом *«рахувати»*. Клітки, які не заповнюються, помічено символом «×».

У разі відсутності якихось початкових даних ви ставите в тій клітинці «н. д.» (немає даних) або «…» (три крапки).

1.1. Демографічна характеристика

З «Книги фактів» Центрального розвідувального управління США (ЦРУ) і «Доповіді про людський розвиток 2015» Програми розвитку ООН (ПРООН) виписати дані в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Основні демографічні показники країни в 2016 р. *(з табл. 8, с. 234)*

Показник	Значення та одиниця виміру
Чисельність населення в 2016 р.	
Чисельність населення в 2030 р.	
Середньорічний темп зростання в 2010–2015 рр., %	
Народжуваність	
Смертність	
Природний приріст (народжуваність мінус смертність)	
Механічний приріст (сальдо міграції)	
Загальний приріст (природний приріст плюс механічний)	
Сумарний коефіцієнт народжуваності (Total fertility rate)	
Кількість народжень хлопчиків до народжень дівчаток	
Середній вік народження першої дитини	
Середній розмір сім’ї	*рахувати*
Медіанний вік населення	
Очікувана тривалість життя	
Частка утриманців (на 100 осіб у віці 15–64 року)	
Дітей (0–14 років)	
Літніх (65 років і старше)	
Рівень урбанізації (частка міського населення)	
Частка іммігрантів в населенні	

Доступ до ***«Книги фактів ЦРУ»*** (The World Factbook): ввести **https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/** → вибрати свою *країну* (Please select a country to view) → відкрити розділ *«населення»* → скопіювати потрібні цифри.

Доступ до ***«Доповіді про людський розвиток 2015»*** (російською мовою): ввести **http://hdr.undp.org/en/2015-report** → клацнути *Download* the 2015 Human Development Report (зліва вгорі) → далі *Global 2015*

Human Development Report – Russian → потім *зберегти* hdr_2015_ report_ru.pdf на свій комп'ютер → *відкрити* файл → у ньому перейти на *с. 234* «Таблиця 8. Тенденції в області народонаселення».

Потім по заповненій табл. 1.1 та іншій статистиці з «Книги фактів ЦРУ» складається коротка текстова характеристика населення країни в стандартній послідовності:

– динаміка чисельності;
– національний та релігійний склад;
– природний рух населення (народжуваність, смертність);
– механічний рух населення (еміграція, імміграція);
– вікова та сімейна структура;
– рівень урбанізації.

Додаткову інформацію до підрозділу можна знайти у Вікипедії: **https://ua.wikipedia.org/wiki/** або **https://ru.wikipedia.org/wiki/.**

1.2. Рівень і якість життя населення

Підрозділ пишеться за даними з табл. 1–13 в «Доповіді про людський розвиток 2015». Знаходимо дані щодо своєї країни та заповнюємо табл. 1.2–1.6. Потім для кожної таблиці даємо текстовий опис, охоплюючи всі приведені показники.

Таблиця 1.2

Індекс людського розвитку та його компоненти, 2015 р.
(з табл. 1, с. 208)

Показник	Значення та одиниця виміру
Індекс людського розвитку (ІЛР)	
Очікувана тривалість життя при народженні, років	
Очікувана тривалість навчання, років	
Середня тривалість навчання, років	
Валовий національний доход (ВНД) на душу населення, дол. США по ПКС	

Таблиця 1.3

ІЛР з урахуванням нерівності (ІЛРН), 2015 р. *(з табл. 3, с. 216)*

Показник	Значення та одиниця виміру
Коефіцієнт нерівності людей, %	
Нерівність в очікуваній тривалості життя, %	
Нерівність в освіті, %	
Нерівність в доходах, %	
Квінтильний коефіцієнт доходу	
Коефіцієнт Пальми	
Коефіцієнт Джині	

Таблиця 1.4

Індекс гендерної нерівності, 2015 р. *(з табл. 5, с. 224)*

Показник	Значення
Індекс гендерної нерівності	
Коефіцієнт материнської смертності (на 100 тис. народжень)	
Коефіцієнт економічної активності населення, %	
жінки %	
чоловіки %	

Таблиця 1.5

Результати в області охорони здоров'я, 2015 р. *(з табл. 9, с. 238)*

Показник	Значення
Смертність дітей до 5 років, ‰	
Коефіцієнт смертності дорослого населення, ‰	
жінки, ‰	
чоловіки, ‰	
Чисельність лікарів (на 10 тис. осіб)	
Витрати на охорону здоров'я (% ВВП)	

Таблиця 1.6

Досягнення в області освіти, 2015 р. *(з табл. 10, с. 242)*

Показник	Значення
Коефіцієнт обхвату офіційних віків освітою, ‰	
дошкільною, ‰	
початковою, ‰	
середньою, ‰	
вищою, ‰	
Кількість учнів на 1 вчителя в початковій школі	
Державні витрати на освіту (% ВВП)	

Таблиця 1.7

Праця та зайнятість, 2015 р. (з табл. 13, с. 254)

Показник	Значення
Частка економічно активного населення (% осіб 15 років і старше)	
Працівники з вищою освітою, %	
Безробіття загальне (% робочої сили)	
Молодь, що не вчиться і не працює (% осіб 15–24 року)	
Вироблення на 1 працівника (дол. США 2005 р. по ПКС)	
Кількість відпрацьованих годин за тиждень (на 1 зайнятого по найму)	
Витрати на наукові дослідження (% ВВП) (з *табл. 11, с. 246)*	

1.3. Благополуччя населення

Підрозділ пишеться за даними з табл. 14–16 в «Доповіді про людський розвиток 2015». Знаходимо дані щодо своєї країни та заповнюємо табл. 1.8 та 1.9. Потім для кожної таблиці даємо текстовий опис.

Таблиця 1.8

Безпека людей, 2015 р. *(з табл. 14, с. 258)*

Показник	Значення
Кількість вбивств (на 100 тис. осіб)	
Кількість самогубств серед жінок (на 100 тис. осіб)	
Кількість самогубств серед чоловіків (на 100 тис. осіб)	
Насильство відносно жінок (% які зазнали насилля)	

Таблиця 1.9

Сприйняття благополуччя, 2015 р. *(з табл. 16, с. 266)*

Показник	Значення
Якість медичної допомоги (% задоволених)	
Рівень життя (% задоволених)	
Відчуття безпеки (% що відповіли «так»)	
Свобода вибору (% задоволених)	
Індекс загальної задоволеності життям (0–10)	
Ідеальна робота (% що відповіли «так»)	
Відчуття активності та продуктивності (% що відповіли «так»)	
Волонтерська діяльність (% що відповіли «так»)	
Місцевий ринок праці (% що відповіли «хороше»)	
Довіра до уряду (% що відповіли «так»)	
Збереження навколишнього середовища (% задоволених)	
Довіра до судової системи (% що відповіли «так»)	

РОЗДІЛ 2. РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

2.1. Основні макроекономічні показники

Підрозділ пишеться за даними з *розділу економіка* в «Книзі фактів ЦРУ». Спочатку заповнюються табл. 2.1 і 2.2, потім в них виконується розрахунок душових показників. Після цього для кожної таблиці складається текстовий опис.

Таблиця 2.1

Основні макроекономічні показники країни в 2016 р.

Показник	Всього	%	на 1 жителя
Чисельність населення (Population)		100,0	×
ВВП в порівняльних цінах (за паритетом купівельної спроможності) = (GDP Purchasing Power Parity)		100,0	*рахувати*
Середній темп зростання ВВП в 2014–2016 гг. (GDP – real growth rate)	×		*рахувати*
ВВП в поточних цінах (за офіційним обмінним курсом) (GDP official exchange rate)		100,0	*рахувати*
Валове національне накопичення (Gross national saving)	*рахувати*		*рахувати*
Використання ВВП: (GDP – composition, by end use)		100,0	*рахувати*
споживання населення (household consumption)	*рахувати*		*рахувати*
державне споживання (government consumption)	*рахувати*		*рахувати*
інвестиції в основний капітал (investment in fixed capital)	*рахувати*		*рахувати*
інвестиції в матеріальні запаси (investment in inventories)	*рахувати*		*рахувати*
експорт товарів та послуг (exports of goods and services)	*рахувати*		*рахувати*
імпорт товарів та послуг (imports of goods and services)	*рахувати*		*рахувати*
Структура ВВП (за обмінним курсом): (GDP – composition, by sector of origin)		100,0	*рахувати*
сільське і лісове господарство (agriculture)	*рахувати*		*рахувати*
промисловість і будівництво (industry)	*рахувати*		*рахувати*
сфера послуг (services)	*рахувати*		*рахувати*
Темп зростання промисловості (Industrial production growth rate)	*рахувати*		*рахувати*
Зайнятість в економіці (Labor force)		100,0	×

Продовження таблиці 2.1

сільське і лісове господарство (farming, forestry, and fishing)	*рахувати*		×
промисловість і будівництво (manufacturing, extraction, transportation, crafts)	*рахувати*		×
менеджмент і ІТР (managerial, professional, and technical)	*рахувати*		×
торгівля і офісні послуги (sales and office)	*рахувати*		×
інші послуги (other services)	*рахувати*		×
Рівень безробіття (Unemployment rate)	*рахувати*		×

У таблицях обов'язково вказуються одиниці виміру! Без них таблиця розглядається як невиконана. Рівень розвитку і забезпеченість визначаються за питомими показниками (на душу населення). Зрозуміло, що помилки в розрахунках недопустимі!

Англійський текст при оформленні таблиць забирається. У шаблонах він приведений для полегшення вашої роботи.

Таблиця 2.2

Основні фінансові показники країни в 2016 році

Показник	Всього	%	на 1 жителя
Доходи держбюджету (Budget revenues)			*рахувати*
Витрати держбюджету (Budget expenditures)			*рахувати*
Податки й інші доходи (Taxes and other revenues)	*рахувати*		*рахувати*
Бюджетний надлишок (+) або дефіцит (–) Budget surplus (+) or deficit (–)	*рахувати*		*рахувати*
Державний борг (Public debt)	*рахувати*		*рахувати*
Темп інфляції (Inflation rate, consumer prices)	×		×
Середня облікова ставка Центробанку (Central bank discount rate)	×		×
Кредитна ставка приватних банків (Commercial bank prime lending rate)	×		×
Обсяг готівки в обороті (Stock of narrow money)	×	×	*рахувати*
Обсяг квазігрошей у країні (Stock of broad money)		×	*рахувати*
Обсяг споживчого кредиту (Stock of domestic credit)		×	*рахувати*
Вартість акцій, що вільно продаються (Market value of publicly traded shares		×	*рахувати*
Залишок на поточному рахунку Current account balance		×	*рахувати*

Продовження таблиці 2.2

Запаси іноземної валюти і золота (Reserves of foreign exchange and gold)		×	*рахувати*
Зовнішня заборгованість (Debt – external)		×	*рахувати*
Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) в країну (Stock of direct foreign investment – at home)		×	*рахувати*
Прямі іноземні інвестиції з країни (Stock of direct foreign investment – abroad)		×	*рахувати*
Експорт товарів (Exports)		×	*рахувати*
Імпорт товарів (Imports)		×	*рахувати*
Обмінний курс за 1 долар США (Exchange rates)			

Опис динаміки ВВП проілюструвати графіком із Звіту Світового Банку: **http://data.worldbank.org/** → далі *indicator* → *Economy & Growth* → *GNI growth annual %* → *download* → *Excel* → зберегти на своєму комп'ютері; та таблицею зі Статистичного довідника ЮНКТАД (UNCTAD Handbook of Statistics 2016): **http://unctad.org/en/Publications Library/tdstat41_en.pdf** – розділ 7.2, с. 230–236.

2.2. Сільськогосподарське виробництво

Первинний сектор економіки, скорочено званий просто «сільське господарство», включає галузі, що займаються експлуатацією земельних і водних ресурсів, – землеробство, тваринництво, лісове та рибне господарство.

Підрозділ пишеться за даними з «Книги фактів ЦРУ» і «Профілю країни ФАО» з сайту Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (ФАО, FAO).

Послідовність викладу: забезпеченість країни угіддями, розміри сільськогосподарського виробництва, ступінь забезпеченості продовольством, калорійність харчування, продовольчий баланс, динаміка виробництва продуктів.

Дані для табл. 2.3 містяться в *розділі географія* «Книги фактів ЦРУ». Нагадуємо про ***крапки і коми:*** цифри в таблицях мають бути записані за європейськими правилами!

Таблиця 2.3

Забезпеченість земельними ресурсами

Показник	Всього	%	га/особу
Населення (Population)		100%	
Вся територія (Total area)		100%	*рахувати*
в т. ч. суша (Land)		*рахувати*	*рахувати*
вода (Water)		*рахувати*	*рахувати*

Продовження таблиці 2.3

Використання земель (Land use)	*рахувати*		*рахувати*
Сільськогосподарські землі (Agricultural land)	*рахувати*		*рахувати*
в т. ч. орні землі (Arable land)	*рахувати*		*рахувати*
багаторічні насадження (Permanent crops)	*рахувати*		*рахувати*
постійні пасовища (Permanent pasture)	*рахувати*		*рахувати*
ліси (Forest)	*рахувати*		*рахувати*
зрошувані землі (Irrigated land)			*рахувати*
Інші землі (Other)	*рахувати*		*рахувати*

Дані для таблиці 2.4 беруться з профілю країни ФАО. Доступ до статистики ФАО: → **http://www.fao.org/faostat/en/#country** → вибрати *країну* → зліва в меню вибрати *FAO Statistical Yearbook – Country* → *скачати* файл *.pdf, що відкрився. Скачаний файл треба роздрукувати, щоб помістити в додаток.

Таблиця 2.4

Основні показники сільського господарства країни в 1990-2014 рр.

Показники	1990	2000	2014	2014 дол./особу
Населення всього (млн) (Population, total)				×
Населення сільське (млн) (Population, rural)				×
Збиральна с\г площа (млн га) (Area harvested)				*Рахувати га/жит.*
Зайнятість у сільському господарстві (%) (Employment in agriculture)				×
Додана вартість на с\г працівника Agricultural value added per worker (constant US$)				×
Калорійність харчування (у % до норми) (Average dietary energy supply adequacy)				×
ВВП на душу населення (дол. США, ПКС) (GDP per capita US$, PPP)				*рахувати*
Обсяг виробництва продовольства (Food production value, 2004–2006 mln int $)				*рахувати*
Сільське господарство, додана вартість (% ВВП) (Agriculture, value added)				*рахувати*
Експорт продовольства (млн дол. США) (Food exports)				*рахувати*
Імпорт продовольства (млн дол. США) (Food imports)				*рахувати*
Індекси виробництва (2004–2006=100) Production indices (2004–2006=100)	×	×	×	×

Продовження таблиці 2.4

Вироблене продовольство (Net food)				×
Зібраний урожай (Net crops)				×
Зернові культури (Cereals)				×
Рослинні масла (Vegetable oils)				×
Коренеплоди та бульби (Roots and tubers)				×
Фрукти та овочі (Fruit and vegetables)				×
Цукор (Sugar)				×
Поголів'я худоби (Livestock)				×
Молоко (Milk)				×
М'ясо (Meat)				×
Риба (Fish)				×
Торговий баланс (млн дол. США) (Net trade)	×	×	×	×
Зернові культури (Cereals)				*рахувати*
Фрукти та овочі (Fruit and vegetables)				*рахувати*
М'ясо (Meat)				*рахувати*
Молочні продукти (Dairy products)				*рахувати*
Риба (Fish)				*рахувати*
Площа лісів (%) (Forest area)				

Дані з профілю ФАО переносимо в табл. 2.4, виконуємо розрахунок абсолютних показників по заданих відсотках та питомих (душових) показниках. Потім робимо текстовий опис табл. 2.3 та 2.4.

2.3. Промислове виробництво

Вторинний сектор економіки – промисловий – охоплює галузі обробної та добувної промисловості, будівництва і ремесел.

Підрозділ пишеться за даними **ЮНІДО** (Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку, англ. UNIDO – United Nations Industrial Development Organization). Доступ до статистики ЮНІДО:

1. Набрати → **http://www.unido.org/resources/statistics/statistical-country-briefs.html?L=0** → вибрати *країну*.

2. У вікні, що відкрилося, виділити та скопіювати в свій файл таблицю *«Basic Information»* (табл. 2.6).

3. У вікні *"Available tables"* вибрати таблицю *"International Comparisons of Industrial Performance"* та скопіювати її в свій файл (табл. 2.5).

4. Вибрати таблицю *"Value Added and related Indicators by Industry, at current prices, for selected years"*, скопіювати її в свій файл (табл. 2.7).

5. Вибрати таблицю *"Employment, Wages and related Indicators by Industry, at current prices, for selected years"*, скопіювати в свій файл (табл. 2.8).

6. У скопійованих цифрах виправити крапки і коми, англійський текст замінити на український.

Таблиця 2.5

Місце обробної промисловості країни в світі (за доданою вартістю)

Показник	Рік період	Країна	Група країн	Мир
ВВП: середньорічний темп зростання %				
Обробна промисловість: середньорічний темп зростання %				
Обробна промисловість: дол. на душу населення				
Частка обробної промисловості у ВВП (у пост. цінах 2005 р.) %				
Частка країни в обробній промисловості групи країн %				

Потім за табл. 2.5–2.7 робимо текстовий опис. Характеризуються місце у світовому господарстві, рівень розвитку та особливості галузевої структури, відмінності між галузями за продуктивністю праці, трудовитратами і заробітною платою.

Таблиця 2.6

Обробна промисловість країни в ... році (за доданою вартістю)

Показник	Значення
Стадія індустріалізації	
ВВП країни	
Обробна промисловість – всього	
Головні галузі обробної промисловості, %	1. … 2. … 3. …
Частка промислової продукції в експорті	
Місце в світі по продуктивності праці в обробній промисловості	

Таблиця 2.7

Структура обробної промисловості країни

% в обробної пром-сті	Додана вартість, млн дол. США		Додана вартість в % до випуску		% в обробної пром-сті	
	2005 р.	2011 р.	2005 р.	2011 р.	2005 р.	2011 р.
15 – Виробництво харчових продуктів і напоїв						
16 – Виробництво тютюнових виробів						

Продовження таблиці2.7

% в обробної пром-сті	Додана вартість, млн дол. США		Додана вартість в % до випуску		% в обробної пром-сті	
	2005 р.	2011 р.	2005 р.	2011 р.	2005 р.	2011р.
17 – Виробництво текстильних виробів						
18 – Виробництво одягу, вироблення хутра						
19 – Виробництво шкіряних виробів						
20 – Деревообробка (крім меблів)						
21 – Виробництво паперу і виробів з паперу						
22 – Поліграфічна промисловість і видавнича справа						
23 – Виробництво коксу, нафтопродуктів і ядерного палива						
24 – Виробництво хімічних речовин і продуктів						
25 – Виробництво гумових і пластмасових виробів						
26 – Виробництво інших неметалевих мінеральних продуктів						
27 – Металургійна промисловість						
28 – Металообробна промисловість						
29 – Виробництво машин і устаткування						
30 – Виробництво канцелярських, бухгалтерських і обчислювальних машин						
31 – Виробництво електричних машин і апаратури						
32 – Виробництво устаткування і апаратури для радіо, телебачення і зв’язку						
33 – Виробництво медичних, точних і оптичних приладів і інструментів						
34 – Виробництво автомобілів, причепів і напівпричепів						
35 – Виробництво іншого транспортного устаткування						
36 – Виробництво меблів та інших побутових виробів						
D – Оброблювальна промисловість						

Таблиця 2.8

Зайнятість і заробітна плата в обробній промисловості країни

Галузі обробної промисловості (ISIC–3)	Кількість зайнятих, осіб		Зайнятість % від всієї обробної пром-сті		Середня зарплата працівника, дол.		Частка зарплати в доданій вартості	
	2005	2013	2005	2013	2005	2013	2005	2013
15 – Виробництво харчових продуктів і напоїв								
16 – Виробництво тютюнових виробів								
17 – Виробництво текстильних виробів								
18 – Виробництво одягу, вироблення хутра								
19 – Виробництво шкіряних виробів								
20 – Деревообробка (крім меблів)								
21 – Виробництво паперу і виробів з паперу								
22 – Поліграфічна промисловість і видавнича справа								
23 – Виробництво коксу, нафтопродуктів і ядерного палива								
24 – Виробництво хімічних речовин і продуктів								
25 – Виробництво гумових і пластмасових виробів								
26 – Виробництво інших неметалевих мінеральних продуктів								
27 – Металургійна промисловість								
28 – Металообробна промисловість								
29 – Виробництво машин і устаткування								
30 – Виробництво канцелярських, бухгалтерських і обчислю вальних машин								

Продовження таблиці 2.8

Галузі обробної промисловості (ISIC–3)	Кількість зайнятих, осіб		Зайнятість % від всієї обробної пром-сті		Середня зарплата працівника, дол.		Частка зарплати в доданій вартості	
	2005	2013	2005	2013	2005	2013	2005	2013
31 – Виробництво електричних машин і апаратури								
32 – Виробництво устаткування і апаратури для радіо, телебачення і зв'язку								
33 – Виробництво медичних, точних і оптичних приладів і інструментів								
34 – Виробництво автомобілів, причепів і напівпричепів								
35 – Виробництво іншого транспортного устаткування								
36 – Виробництво меблів та інших побутових виробів								
D – Оброблювальна промисловість								

РОЗДІЛ 3. КРАЇНА У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

3.1. Міжнародна співпраця

У тексті спочатку вказати, в яких міжнародних об'єднаннях (асоціаціях) бере участь країна і яку роль в них грає. Це вказано в «Книзі фактів» ЦРУ» в розділі «уряд».

Далі скласти опис даних з табл. 3.1, яка заповнюється цифрами з «Доповіді про людський розвиток 2015» *(с. 262, табл. 15)*. Ступінь інтеграції країни у світове господарство характеризується часткою зовнішньої торгівлі та фінансових потоків у ВВП, імміграцією та еміграцією, обсягом туристичних потоків, розвитком Інтернету і мобільного зв'язку.

Таблиця 3.1

Міжнародна інтеграція країни *(з табл. 15, с. 262)*

Показник	Значення
Експорт та імпорт (% ВВП)	
Прямі іноземні інвестиції, чистий приплив (% ВВП)	
Потоки приватного капіталу (% ВВП)	
Чистий обсяг отриманої ОПР (% ВВП)	
Грошові перекази, приплив (% ВВП)	
Чистий коефіцієнт міграції (на 1 тис. осіб)	
Частка іммігрантів в населенні (%)	
Міжнародний в'їзний туризм – тис. інтуристів	
Міжнародний в'їзний туризм – інтуристів на 1 тис. жителів	
Інтернет-користувачі (% населення)	
Абоненти мобільного зв'язку (на 100 осіб)	

Табл. 3.2 складається за профілем країни ЮНКТАД (Конференція ООН з торгівлі та розвитку, англ. UNCTAD – United Nations Conference on Trade and Development).

Доступ: → **http://unctad.org/en/Pages/statistics.aspx** → *Country Profiles – General Profile → ваша Country → Download PDF →* зберегти файл на своєму комп'ютері. Профіль країни роздрукувати для додатку.

У текстовому описі охарактеризувати об'єми і динаміку зовнішньої торгівлі, товарну та географічну структури експорту й імпорту, сальдо товарообігу.

Таблиця 3.2

Зовнішня торгівля і фінансові потоки країни в 2015 р.

	Експорт			Імпорт		
	млрд дол.	дол./особу	%	млрд дол.	дол./особу	%
Торгівля товарами і послугами:		*рахувати*	×		*рахувати*	×
З них:	×	×	×	×	×	×
Торгівля товарами:		*рахувати*	100,0		*рахувати*	100,0
продовольство	*рахувати*	*рахувати*		*рахувати*	*рахувати*	
паливо і енергія	*рахувати*	*рахувати*		*рахувати*	*рахувати*	
промислові товари	*рахувати*	*рахувати*		*рахувати*	*рахувати*	
інші	*рахувати*	*рахувати*		*рахувати*	*рахувати*	
високотехнологічні товари	*рахувати*	*рахувати*		*рахувати*	*рахувати*	
Торгівля послугами:	*рахувати*	*рахувати*	100,0		*рахувати*	100,0
транспорт	*рахувати*	*рахувати*		*рахувати*	*рахувати*	
туризм	*рахувати*	*рахувати*		*рахувати*	*рахувати*	
інші послуги	*рахувати*	*рахувати*		*рахувати*	*рахувати*	
Прямі іноземні інвестиції (ПІЇ):	×	×	×	×	×	×
у 2015 р.		*рахувати*	×		*рахувати*	×
сума за всі роки		*рахувати*	×		*рахувати*	×

3.2. Конкурентоспроможність

За даними Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ) проаналізувати *Індекс глобальної конкурентоспроможності* країни – його динаміку за останні роки, коливання за індикаторами, що становлять, сильні та слабкі сторони, конкурентні переваги і недоліки. Слід визначити і головні завдання перспективного розвитку, тобто шляхи усунення недоліків.

Індексом глобальної конкурентоспроможності (ІГК) є середнє значення з 112 компонентів (індикаторів), згрупованих у 12 складових і 3 підіндекси. ІГК розраховуються фахівцями ВЕФ для всіх країн світу за 7-бальною шкалою.

Доступ до профілів конкурентоспроможності ВЕФ:
→ **https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2016-2017-1** → *Download PDF* (скачати на комп’ютер) → відкрити зміст *“Index of Country”* на стор. 93 → вибрати свою *країну* → роздрукувати профіль країни для додатку.

З першої сторінки профілю конкурентоспроможності країни переносимо в роботу рис. 3.1, табл. 3.2 та 3.3, потім за ними складаємо текстовий опис. Англійський текст треба видалити.

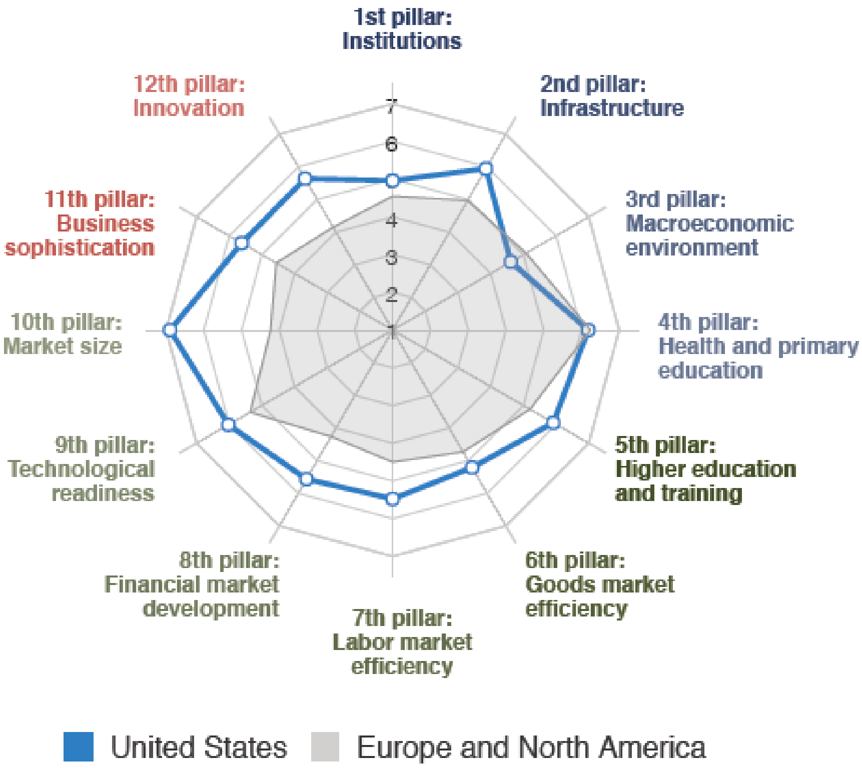

Рис. 3.1. Конкурентоспроможність країни на тлі своєї групи, 2016–2017 р.

Таблиця 3.2

Параметри конкурентоспроможності країни в 2016–2017 р.

ІГК	GCI	Бал	Місце
Підіндекс А: Основні вимоги	**Subindex A: Basic requirements**		
1: Державні та суспільні інститути	1st pillar: Institutions		
2: Інфраструктура	2nd pillar: Infrastructure		
3: Макроекономічне середовище	3rd pillar: Macro-economic environment		
4: Охорона здоров’я і початкова освіта	4th pillar: Health and primary education		
Підіндекс В: Каталізатори ефективності	**Subindex B: Efficiency enhancers**		
5: Вища освіта і професійна підготовка	5th pillar: Higher education and training		
6: Ефективність ринку товарів	6th pillar: Goods market efficiency		
7: Ефективність ринку праці	7th pillar: Labor market efficiency		
8: Рівень розвитку фінансового ринку	8th pillar: Financial market development		
9: Технологічна готовність	9th pillar: Technological readiness		

Продовження таблиці 3.2

ІГК	GCI	Бал	Місце
10: Розмір ринку	10th pillar: Market size		
Підіндекс С: Чинники інновації та розвитку	**Subindex C: innovation and sophistication factors**		
11: Рівень розвитку бізнесу	11th pillar: Business sophistication		
12: Нововведення (інновації)	12th pillar: Innovation		

Таблиця 3.3

Найбільш проблемні чинники ведення бізнесу в країні в 2016–2017 р.

Чинники	Indicators	% відповідей
Податкові ставки	Tax rates	
Податкове регулювання	Tax regulations	
Неефективна державна бюрократія	Inefficient government bureaucracy	
Обмеження в трудовому законодавстві	Restrictive labor regulations	
Невідповідна кваліфікація робочої сили	Inadequately educated workforce	
Низька робоча етика робочої сили в країні	Poor work ethic in national labor force	
Недостатні умови для нововведень	Insufficient capacity to innovate	
Інфляція	Inflation	
Невідповідний стан інфраструктури	Inadequate supply of infrastructure	
Політична нестійкість	Policy instability	
Доступність фінансування	Access to financing	
Злочинність і крадіжки	Crime and theft	
Валютне регулювання	Foreign currency regulations	
Слабка охорона здоров’я	Poor public health	
Корупція	Corruption	
Нестабільність уряду	Government instability	

НАПИСАННЯ ВИСНОВКІВ

На завершальному етапі курсової роботи формулюються загальні висновки, практичні рекомендації та пропозиції, що витікають із дослідження. Висновки мають відповідати поставленим меті та завданням. Зазвичай кожному з поставлених у вступі завдань відповідає один висновок або пропозиція. Оцінювання курсової роботи починається із з'ясування відповідності між поставленими у вступі завданнями і отриманими висновками.

Висновки мають бути короткими, містити чіткі формулювання, які органічно витікають і логічно пов'язані з основним змістом роботи, з поставленими у вступі завданнями. Не слід повторювати те, про що написано в основній частині, і приводити новий фактичний матеріал. Не треба формулювати висновки ширше, ніж того вимагає дана тема. Не можна приводити положення, які не підтверджені в роботі конкретним матеріалом.

Кваліфіковано висновки формулюють за нумерованими пунктами (1, 2, 3 і т. д.) послідовно за кожним розділом роботи, а кожен пункт висновків складається з двох частин – твердження («визначено, пропонуємо наступне…») і доказу («тому що...», «на підставі...»). Наприклад: «Рівень розвитку галузі недостатній, оскільки випуск продукції на душу населення складає лише 60 % від середньоєвропейського показника»).

У цій частині курсової роботи слід містити особисті короткі висновки про результати виконаної роботи – оцінку особливостей і рівня соціально-економічного розвитку досліджуваної країни.

У висновках з теми «Соціально-економічна характеристика країни» коротко висловлюються основні виводи за кожним підрозділом роботи, тобто даються:

1. Оцінка демографічної ситуації в країні.
2. Оцінка рівня та якості життя населення.
3. Оцінка благополуччя населення.
4. Оцінка рівня економічного розвитку і місця країни у світовому господарстві.
5. Оцінка рівня розвитку і динаміки сільського господарства.
6. Оцінка рівня розвитку і динаміки промисловості.
7. Оцінка ступеня інтеграції країни у світове господарство.
8. Оцінка ступеня конкурентоспроможності країни.

Обсяг висновків курсової роботи – ***2–3 сторінок.***

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ДЛЯ РОБОТИ

Обов'язкові

1. 2015 International Trade Statistics Yearbook [Electronic Resource]. – Way of access: https://comtrade.un.org/pb/.

2. Central Intelligence Agency: The World Factbook 2016 / Книга фактів ЦРУ [Electronic Resource]. – Way of access: https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/.

3. Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO): Food Security Statistics, by country [Electronic Resource]. – Way of access: http://www.fao.org/economic/ess/food-security-statistics/food-security-statistics-by-country/en/.

4. Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO Statistical Yearbook [Electronic Resource]. – Way of access: http://www.fao.org/economic/ess/publications-studies/statistical-yearbook/fao-statistical-year book-2009/en/.

5. United Nations Commodity Trade Statistics Database (UNCTAD): Country Profiles [Electronic Resource]. – Way of access: http://unctad.org/en/Pages/statistics.aspx.

6. United Nations Development Programme (UNDP): Human Development Report 2015 / Доповідь про людський розвиток 2015 (російською мовою) / – ПРООН, 2015. – 288 с. [Electronic Resource]. – Way of access: http://hdr. undp.org/en/reports/global/download - hdr_2015_report_ru.pdf.

7. United Nations Industrial Development Organization (UNIDO) / Організація ООН з промислового розвитку (ЮНІДО) [Electronic Resource]. – Way of access: http://www.unido.org/resources/statistics/statistical-country-briefs.html ?L=0.

8. World Economic Forum: Global Competitiveness Report 2016-2017 [Electronic Resource]. – Way of access: http://www.weforum.org/en/initiatives/gcp/index.htm.

Додаткові

9. Country profiles / Профілі країн [Electronic Resource]. – Way of access: http://unstats.un.org/unsd/dnss/cp/searchcp.aspx.

10. Demographic yearbook / Демографічний щорічник [Electronic Resource]. – Way of access: http://unstats.un.org/unsd/demographic/products/dyb/dyb2.htm.

11. International Monetary Fund (IMF) / Міжнародний валютний фонд (МВФ) [Electronic Resource]. – Way of access: http://www.imf.org/.

12. International Trade Centre (ITC) / Міжнародний Торговий Центр [Electronic Resource]. – Way of access: http://www.intracen.org/about/jobs/.

13. International Trade Centre [Electronic Resource]. – Way of access: http://www.intracen.org/menus/countries.

14. Organisation for Economic Co-operation and Development: Country statistical profiles 2009 / Організація економічного розвитку (ОЄСР) / [Electronic Resource]. – Way of access: http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSet Code=CSP2009#.

15. United Nations Department of Economic and Social Affairs / Департамент з економічних і соціальних питань [Electronic Resource]. – Way of access: http://unstats.un.org/unsd/.

16. United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) / Управління ООН по наркотиках і злочинності [Electronic Resource]. – Way of access: http://www.unodc.org/gsh/.

17. United Nations Statistics Division (UNSD): UN Data Statistics [Electronic Resource]. – Way of access: http://data.un.org/Explorer.aspx?d=ICS

18. World Bank Group (World Bank) / Група Світового Банку (Світовий Банк) [Electronic Resource]. – Way of access: http://web.worldbank.org/wbsite /external/datastatistics/.

19. World productivity / Світова продуктивність [Electronic Resource]. – Way of access: http://www.unido.org/data1/wpd/Index.cfm.

20. Вікипедія [Electronic Resource]. – Way of access: https://ua.wikipe dia.org/wiki/ або https://ru.wikipedia.org/wiki/.

Література, що рекомендується

21. Голиков А. П. Международные экономические термины: словарь-справочник [учебное пособие] / А. П. Голиков, П. А. Черномаз. – К.: Центр учебной литературы, 2008. – 376 с.

22. Світова економіка : підручник / [А. П. Голіков, О. А. Довгаль, С. В. Беренда та ін.]; за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

23. Грицак Ю. П. Зразок курсової роботи на тему «Соціально-економічна характеристика країни» (на прикладі США) [Електронний ресурс]. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – Режим доступу : http://dspace. univer.kharkov.ua/handle/123456789/1148.

❋❋❋

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загальними вимогами до курсової роботи є чітка і логічна послідовність викладу матеріалу, переконливість аргументації, стислість та зрозумілість формулювань, що виключають неоднозначність тлумачення, конкретність викладу результатів, доказів і висновків.

Науковий, діловий текст не вимагає емоційних засобів вираження. Слововживання у роботі повинно бути максимально точним, позбавленим стилістичних прикрас. Не допускається застосування зворотів розмовної мови, професіоналізмів, довільних словотворів, невстановлених правилами орфографії та державними стандартами скорочень слів.

Науковій літературі властива манера безособового викладу матеріалу. Не вживаються особові займенники «я» і «ми». Замість фрази «я вважаю ...» краще використовувати вирази «на наш погляд», «на нашу думку», «на думку автора» тощо.

Не слід надмірно вживати іноземні слова та складно побудовані речення, в той же час слід уникати надмірно коротких, слабко пов’язаних між собою фраз, що допускають подвійне тлумачення тощо. Необхідно стежити за тим, щоб не губилася основна думка, і постійно контролювати відповідність змісту розділів їхнім назвам. Кінець кожного розділу, пункту або абзацу повинен мати логічний перехід до наступного.

ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Матеріали курсової роботи комплектуються в такій послідовності:

– титульна сторінка (додаток А);
– бланк оцінювання роботи (додаток Б);
– зміст (додаток В);
– список умовних позначень (у разі потреби);
– вступ;
– основна частина (додаток Г);
– висновки;
– список використаних джерел (додаток Д);
– додатки.

До курсової роботи обов’язково додаються:

– відгук наукового керівника;
– електронна копія роботи на електронному носієві у форматі .doc з типовим ім’ям файлу ***«прізвище_група_рік.doc»*** латинськими літерами, наприклад, ***Shevchenko_UO11_2017.doc.***

Рукописні варіанти курсової роботи не допускаються.

Курсова робота набирається на комп’ютері в текстовому редакторові Word і друкується на одній сторонці стандартного аркуша формату А4 (210×297 мм). Дозволяється надавати таблиці та ілюстрації на аркушах

формату А3 (297×420 мм). Розміри полів на сторінці: з лівого боку – 30 мм, з правого – 15 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм. Шрифт Times New Roman розміром 14 пунктів, чорного кольору, через півтора інтервали, абзацний відступ – 10 мм, вирівнювання – по ширині.

Дозволяється використовувати комп'ютерні можливості акцентування уваги на визначеннях, термінах, важливих особливостях, застосовуючи різне зображення шрифту: курсивне, напівжирне, виділення за допомогою рамок, розрядки, підкреслення тощо.

Забороняється використання засобів редагування та форматування тексту (ущільнення, зміна інтервалів, полів тощо) з метою зміни обсягу роботи в сторінках у більшу або меншу сторону.

Друкарські помилки та графічні неточності, виявлені в тексті, допускається виправляти стиранням або закрашенням коректором і нанесенням на те ж місце виправленого тексту машинописним або рукописним способами. Вписувати в надрукований текст окремі слова, формули або знаки необхідно лише пастою чорного кольору. Допускається не більше двох таких виправлень на одну сторінку.

Першою сторінкою курсової роботи є ***титульна сторінка***, який включають до загальної нумерації сторінок роботи, але не нумерують. Титульний аркуш оформлюється згідно з додатком А.

Бланк оцінювання роботи – друга сторінка курсової роботи. Зразок див. в додатку Б.

Зміст – третя сторінка курсової роботи. Дається пронумерований арабськими цифрами перелік всіх розділів, підрозділів, додатків з вказівкою номерів сторінок, з яких починаються ці елементи роботи (додаток В).

Текст основної частини висловлюється за розділами змісту. Кожен розділ роботи починають з нової сторінки, а підрозділ – на тій же сторінці.

Назви розділів курсової роботи друкують великими заголовними літерами, шрифт – Times New Roman, напівжирний, розміром 14 пт, вирівнювання – по центру.

Назви підрозділів друкують рядковими літерами (окрім першої прописної) з абзацного відступу напівжирним шрифтом розміром 14 пт, вирівнювання – по центру (додаток Г).

В кінці назви ***крапку не ставлять.*** Якщо назва складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між назвою і текстом або між двома назвами повинно складати два міжрядкові інтервали.

Сторінки нумеруються арабськими цифрами, при цьому зберігається суцільна нумерація всього тексту (від першої до останньої сторінки зі всіма вставками). Номер сторінки ставиться у верхньому правому куті без крапки в кінці. Титульну сторінку включають в загальну нумерацію, але номер сторінки не проставляють.

Розділи і підрозділи основної частини роботи нумеруються арабськими цифрами. Номер розділу ставлять після слова «Розділ» без знаку «№». Номер складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад: «2.3» (третій підрозділ другого розділу) або «1.3.2» і так далі (див. додаток Д). Назву розділу друкують з нового рядка, наступного за номером розділу. Назви підрозділів пишуть після їх номерів через пропуск на тому ж рядку.

Розділи «Зміст», «Перелік умовних позначень», «Вступ», «Висновки», «Список використаних джерел», «Додатки» не мають номерів.

Посилання на джерела в тексті курсової роботи проставляються в квадратних дужках цифрою, яка відповідає порядковому номеру джерела в списку використаних джерел. Наприклад: [7, с. 25], де перша цифра позначає номер джерела в списку використаних джерел; друга цифра – номер сторінки джерела, з якою береться матеріал.

Посилання даються при прямому і непрямому цитуванні на всі види опублікованих і неопублікованих документів на будь-яких носіях, а також на складові частини документів. Якщо один і той же матеріал перевидається неодноразово, то слід посилатися на його останнє видання. Пряма цитата (дослівна) береться в лапки, при непрямому цитуванні лапки не ставляться.

ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел оформлюється згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

У курсовій роботі застосовується алфавітний спосіб, за яким літературні джерела розташовуються в алфавітному порядку прізвищ авторів і назв робіт. Роботи одного автора розміщуються відповідно до алфавіту назв або хронології написання праць.

Назви праць прийнято писати мовою оригіналу. Спочатку вказується література мовами народів, що користуються кирилицею, потім література мовами народів, що користуються латиницею. Нумерація всіх використаних джерел наскрізна – від першого до останнього (додаток Д).

Бібліографічний опис містить такі елементи:

– прізвище автора або прізвища авторів;
– назва;
– підзаголовні дані;
– відомості про видання;
– місце видання:
– видавництво;

– дата видання;

– обсяг (у сторінках).

Кожний елемент опису відділяється від подальшого спеціальним розділовим знаком «крапка, тире» (. –). Після назви міста перед назвою видавництва ставиться знак (:). Відомості про статтю і видання, в якому надрукована стаття. розділяється знаком «дві скісні риски» (//). Знак «скісна риска» (/) передує відомостям про відповідальність.

Вказівка обсягу книги є обов'язковою. Опис літератури іноземними мовами виконується за тими же правилами.

Місто видання Київ, Москва, Санкт-Петербург у всіх випадках пишуться скорочено (К., М., Спб.). В іноземних виданнях скорочуються: London – L., Paris – P., New York – N. Y. Решта міст приводиться повністю.

Приклади бібліографічного опису:

Нормативні документи:

Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959–XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – ст. 377.

Книга:

Світова економіка : підручник / [А. П. Голіков, О. А. Довгаль, С. В. Беренда та ін.]; за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

Голиков А. П. География мирового хозяйства : учебн. пособ. / А. П. Голиков, Ю. П. Грицак, Н. А. Казакова, В. И. Сидоров. – К. : Центр учебной литературы, 2008. – 192 с.

Enen J. Venturing Abroad: International Business Expansion Via Joint Ventures / J. Enen. – Hall Press TM, an imprint Mc'Graw-Hill Inc, 2001. – 237 p.

Стаття з журналу:

Святуха І. А. Конвергенція знань, технологій та суспільства як необхідна умова прогресу людства у XXI столітті / І. А. Святуха // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». – 2016. – Вип. 5. – С. 100–104.

Матеріали конференцій, стаття із збірника:

Україна в політичній, економічній, правовій та інформаційній сферах: геостратегічні пріоритети : матеріали наукової конференції, 15 жовтня 2015 р. / М-во освіти і науки України. – К. : Київський університет. – 290 с.

Шляхова Я. В. Проблеми розвитку торговельних відносин (на прикладі співробітництва України з Республікою Угорщина) / Я. В. Шляхова //

Актуальні проблеми міжнародних відносин : збірник наукових праць. – К. : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин, 2014. – С. 78–83.

Blanke J. 2007 the Travel & Tourism Competitiveness Index: Assessing Key Factors Driving the Sector’s Development. // In the Travel & Tourism Competitiveness Report 2007. / J. Blanke, T. Chiesa – Geneva: World Economic Forum, 2008. – P. 3–25.

Матеріали з Інтернету:

Статистична інформація [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/

Показники експорту та імпорту країн [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Світового банку. – Режим доступу : http://databank.worldbank.org/

Международный Валютный Фонд [Электронный ресурс] // Официальный веб-сайт. – Режим доступа : http://www.imf.org/external/datamapper/index.php

Служба статистики Європейського Союзу [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт. – Режим доступу : http://epp.eurostat.ec.europa.eu

Стратегія соціально-економічного розвитку України [Електронний ресурс]– Режим доступу : http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/749/3A

World Travel & Tourism Council [Electronic Resource]. – Way of access: http://www.wttc.org /eng/Home/

The Anholt City Brands Index 2007, How the World Views its Cities, Third Edition, 2007. – Way of access: http://www.simonanholt.com/for further information.

UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization), World Heritage Centre. – Way of access: http://whc.unesco.org/en/list.

ОФОРМЛЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ, ТАБЛИЦЬ

Таблиці використовуються для надання цифрового матеріалу. Вони розміщуються безпосередньо за текстом, в якому згадувалися вперше. На всі таблиці мають бути посилання у тексті. Таблиці нумерують арабськими цифрами, які ставляться по правій стороні над назвою таблиці. Після слова «Таблиця» знак «№» і крапка не ставляться. Назву слід поміщати над таблицею по центру, без абзацного відступу. При перенесенні таблиці на наступну сторінку стовпці нумерують і повторюють їх нумерацію на наступній сторінці. Заголовок таблиці не повторюють, пишуть: «Продовження табл. 3.2». При оформленні великих таблиць допускається використання одиничного інтервалу між строками та зменшення шрифту до 12 пт. Якщо приведені дані запозичені, треба вказувати джерело інформації (додаток Е).

Ілюстрації (графіки, діаграми, схеми, карти тощо) слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому згадуються вперше, або на наступній сторінці (або у додатках). На всі ілюстрації, приведені в тексті, мають бути посилання. Не допускається одні й ті самі результати надати у вигляді ілюстрації і таблиці.

Усі ілюстрації іменуються рисунками, в тексті вони іменуються словом «Рис.», з позначенням номера розділу і номера рисунка в його межах. Підпис до рисунка розташовується під ним по ширині сторінки (додаток Ж).

ОФОРМЛЕННЯ ДОДАТКІВ

Розділ «Додатки» є самостійною частиною роботи. Його оформлюють в кінці курсової роботи, розташовуючи додатки в порядку появи посилань у тексті роботи. Не допускається включення в додатки матеріалів, на які відсутні посилання в тексті.

До додатків уміщають допоміжні матеріали, які мають безпосереднє відношення до роботи (наприклад, справжні документи, на яких тією чи іншою мірою ґрунтується текст; великі розрахунково-аналітичні таблиці; побічний матеріал, узятий з інших видань тощо); матеріали другорядного значення, роботи, які додаються для повнішого освітлення теми.

Кожне застосування слід починати з нової сторінки з вказівкою вгорі справа сторінки слова «Додаток», надрукованого рядковими літерами, та його позначення. Додатки слід позначати послідовно прописними буквами алфавіту: А, Б, В, Д, Ж, Е, З і т. д. Виключається вживання букв Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Додатки повинні мати наскрізну з текстом нумерацію сторінок. Назву додатку записують окремим рядком, жирним шрифтом, по центру, з прописної (заголовної) букви.

Рисунки, таблиці та формули, розташовані в додатках, нумерують арабськими цифрами в межах кожного додатку: «Таблиця Б.1» (перша таблиця додатку Б).

✵✵✵

ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

ПОДАННЯ РОБОТИ

Перед друкуванням курсової роботи слід відредагувати весь написаний текст. Приступати до редагування краще через 2–3 дні після того, як студент закінчив роботу. Переглянувши написаний текст свіжим поглядом, легко виявити свої помилки та недоліки і знайти варіант поліпшення змісту роботи. У готовій курсовій роботі повинен простежуватися чіткий зв’язок між всіма розділами, відчуватися її єдність.

Чистовий варіант роботи необхідно ще раз відредагувати, усунути стилістичні погрішності та друкарські помилки в тексті, перевірити логіку і послідовність викладу, відповідність змісту розділів і підрозділів їхнім назвам, точність посилань, правильність оформлення списку використаних джерел роботи. Ретельна перевірка остаточного тексту свідчить про відповідальне ставлення автора до своєї роботи, повагу до керівника, читачів.

Оформлену і зброшуровану курсову роботу студент зобов’язаний подати науковому керівникові на перевірку та для отримання відгуку у ***термін, встановлений викладачем***, але не пізніше, ніж за два тижні до початку залікової сесії.

Студент, який не здав або не захистив курсову роботу в строк, вважається таким, що має академічну заборгованість і не допускається до складання екзамену з цієї дисципліні. У період заліково-екзаменаційної сесії курсові роботи не приймаються і не перевіряються.

Науковий керівник перевіряє роботу, пише відгук і лише після цього призначає день захисту роботи. У відгуку відзначаються позитивні та негативні сторони курсової роботи, оцінюється ступінь самостійності формулювання основних положень і висновків, наявність елементів творчого пошуку та новизни, обсяг опрацьованої інформації, дотримання вимог щодо змісту й оформлення роботи і робиться висновок про допуск до захисту.

У разі невідповідності курсової роботи вимогам цих рекомендацій робота має бути перероблена з урахуванням усіх зауважень. Повторно робота подається з попереднім відгуком.

ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ

Захист курсових робіт студентів проводиться на відкритих засіданнях комісії в складі двох-трьох науково-педагогічних працівників кафедри, в тому числі керівника курсової роботи. Склад комісії та конкретні терміни захисту курсових робіт затверджуються розпорядженням декана факультету.

На захисті курсової роботи студент повинен вільно орієнтуватися в будь-якому питанні своєї теми, знати визначення, формули, основні показники, мати в своєму розпорядженні останню статистичну інформацію по темі, давати вичерпні відповіді на питання викладача на захисті.

Час виступу студента не повинен перевищувати 8 хвилин, виступ має бути стислим та конкретним. Захист курсової роботи розпочинається з доповіді, яка структурно складається з трьох частин:

1) вступ – 2–3 хвилини (короткий зміст вступу в роботу – обґрунтування вибору теми, мета, завдання, методика дослідження тощо);

2) інформація про виконану роботу – 2–3 хвилини (послідовно за розділами основної частини – що автором самостійно здійснено, проаналізовано, розраховано тощо);

3) виклад результатів дослідження, що складають предмет захисту, – 2–3 хвилини (висновки, тобто зміст висновку роботи).

Члени комісії можуть ставити запитання з метою визначення рівня опрацювання студентом обраної теми, вміння вести дискусію, обґрунтовувати та відстоювати свою точку зору, чітко відповідати на поставлене запитання. Необхідно показати і довести, що робота написана Вами самостійно. Якщо при захисті курсової роботи з'ясовується, що студент не є її автором, захист припиняється, і студент зобов'язаний написати роботу за іншою темою.

У разі незадовільної оцінки студент повинен написати курсову роботу за новою темою або, якщо вирішить науковий керівник, допрацювати повернену.

ОЦІНЮВАННЯ

Виконання та захист курсової роботи оцінюється кількістю балів, визначених робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який без поважної причини не подав курсову роботу у зазначений термін або не захистив її, вважається таким, що має ***академічну заборгованість.*** При отриманні незадовільної оцінки здобувач вищої освіти за рішенням комісії виконує курсову роботу за новою темою або перепрацьовує попередню роботу.

Курсова робота та її захист оцінюється в 30 балів (див. таблицю). При цьому за кожним розділом тексту, оформленням і захистом роботи враховуються повнота і правильність змісту, виконання і відповіді – високий (80–100 %), середній (60–70 %), низький рівень (10–50 % від максимальної оцінки).

Оцінювання курсової роботи в балах

Пункти оцінки	Максима-льний бал	Оцінка наукового керівника, бали
Вступ	**1**	
1. Рівень соціального розвитку – сума:	**6**	
1.1. Демографічна характеристика	2	
1.2. Рівень і якість життя населення	2	
1.3. Благополуччя населення	2	
2. Рівень економічного розвитку – сума:	**8**	
2.1. Основні макроекономічні показники	3	
2.2. Сільськогосподарське виробництво	3	
2.3. Промислове виробництво	2	
3. Країна в світовому господарстві – сума:	**5**	
3.1. Міжнародна співпраця	3	
3.2. Конкурентоспроможність	2	
Висновки	**2**	
Список використаних джерел	**1**	
Додатки	**2**	
Зміст роботи – разом:	**25**	
Оформлення роботи	***3***	
Захист роботи	***2***	
Всього балів:	**30**	
Штрафні за несвоєчасність	*–20 %*	
Всього балів:		

ДОДАТКИ

Додаток А

Приклад оформлення титульної сторінки

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Країнознавство»
на тему: **«СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА США»**

Студента 1 курсу, групи УО-11
спеціальності – «Міжнародні
економічні відносини» першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
Іваненка О. С.

Керівник
канд. геогр. наук, доц. Грицак Ю. П.
(посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

Національна шкала _______________
Кількість балів: ____

Члени комісії ___________ Грицак Ю. П.
(підпис) (прізвище та ініціали)
__________________ Касьян С. А.
(підпис) (прізвище та ініціали)
_______________ Коваленко Р. С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Харків – 2017

Додаток Б

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТІ

Пункти оцінки	Максима-льний бал	Оцінка наукового керівника, бали
Вступ	**1**	
1. Рівень соціального розвитку – сума:	**6**	
1.1. Демографічна характеристика	2	
1.2. Рівень і якість життя населення	2	
1.3. Благополуччя населення	2	
2. Рівень економічного розвитку – сума:	**8**	
2.1. Основні макроекономічні показники	3	
2.2. Сільськогосподарське виробництво	3	
2.3. Промислове виробництво	2	
3. Країна в світовому господарстві – сума:	**5**	
3.1. Міжнародна співпраця	3	
3.2. Конкурентоспроможність	2	
Висновки	**2**	
Список використаних джерел	**1**	
Додатки	**2**	
Зміст роботи – разом:	**25**	
Оформлення роботи	**3**	
Захист роботи	**2**	
Усього балів:	**30**	
Штрафні за несвоєчасність	*–20%*	
Усього балів:		

Науковій керівник ____________________ Касьян С.А.

підпис *П.І.Б.*

Додаток В

Приклад оформлення змісту роботи

ЗМІСТ

Вступ ... 4

Розділ 1. Рівень соціального розвитку США ... 5

1.1. Демографічна характеристика ... 5

1.2. Рівень і якість життя населення ... 7

1.3. Благополуччя населення ... 9

Розділ 2. Рівень економічного розвитку США ... 11

2.1. Основні макроекономічні показники ... 11

2.2. Сільськогосподарське виробництво ... 12

2.3. Промислове виробництво ... 13

Розділ 3. США у світовому господарстві ... 17

3.1. Міжнародна співпраця ... 17

3.2. Конкурентоспроможність ... 18

Висновки ... 29

Список використаних джерел ... 30

Додатки ... 31

Додаток Г

Приклад оформлення розділів і підрозділів

РОЗДІЛ 1. РІВЕНЬ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ США

Сполучені Штати Америки – держава в Північній Америці з населенням 324 млн осіб (4-е місце в світі після Китаю, Індії і Європейського Союзу).

...

1.1. Демографічна характеристика

За американців вважаються всі особи, що народилися на території США або від громадян США. Тобто, американці – це не етногенетична, а політична нація. Облік населення йде тут не за національностями, а за расовими групами, мовами і релігіями. Серйозних міжетнічних, міжрасових та міжрелігійних проблем і конфліктів в країні не відбувається, хоча спостерігається прагнення селитися зі своєю або близькою групою.

1.2. Рівень та якість життя населення

США входять до групи країн з дуже високим рівнем людського розвитку (ІЛР). У 2014 р. індекс ІЛР для США визначено як 0,915 одиниць. Це 8-е місце у світі після Норвегії, Австралії, Швейцарії, Данії, Нідерландів, Німеччини та Ірландії [12, с. 208].

Проте за ІЛР з урахуванням нерівності (ІЛРН), якій дорівнює 0,760, США відступають на 28 місце в світі. У своїй групі США мають найвищий коефіцієнт нерівності людей – 15,7% [12, с. 216]. Зі 105 країн з високим рівнем людського розвитку нерівність у доходах більша, ніж в США, тільки в Ірані, Бразилії та Колумбії.

...

Додаток Д

Приклад оформлення списку використаних джерел

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959–XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – ст. 377.

2. Гасім С. Сучасні тенденції розвитку зовнішньоторговельних відносин Малайзії / С. Гасім, М. М. Бабенко // Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин : матеріали XI наук.-практ. конф. молодих вчених, 25 бер. 2016 р. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – С. 89–92.

3. Голиков А. П. Международные экономические термины : словарь-справочник : [учебное пособие] / А. П. Голиков, П. А. Черномаз. – К. : Центр учебной литературы, 2008. – 376 с.

4. Голиков А. П. География мирового хазяйства : учебн. пособ. / А. П. Голиков, Ю. П. Грицак, Н. А. Казакова, В. И. Сидоров. – К. : Центр учебной литературы, 2008. – 192 с.

5. Світова економіка : підручник / [А. П. Голіков, О. А. Довгаль, С. В. Беренда та ін.]; за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

6. Трансформація міжнародних економічних відносин в епоху глобалізації : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 316 с.

7. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

8. Показники експорту та імпорту країн [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Світового банку. – Режим доступу: http://databank.world bank.org/.

9. Central Intelligence Agency: The World Factbook 2016 [Электронный ресурс] / Книга фактів ЦРУ. – Режим доступу : https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/.

10. Country profiles [Электронный ресурс] / Профілі країн. – Режим доступу: http://unstats.un.org/unsd/dnss/cp/searchcp.aspx.

Додаток Е

Приклад оформлення таблиць

Таблиця 2.1

Основні демографічні показники Болівії (2009 р.)

Показники	Одиниця виміру	Величина показника
Чисельність населення	тис. осіб	**9775**
Народжуваність	‰	25,82
Смертність	‰	7,05
Природний приріст	‰	18,77
Механічний приріст	‰	–1,05
Дитяча смертність	‰	44,66
Середня тривалість життя	років	66,9
Сумарний коефіцієнт народжуваності	індекс	**3,17**
Брутто-коефіцієнт відтворення	індекс	1,55
Нетто-коефіцієнт відтворення	індекс	1,53
Середній розмір сім’ї	осіб	4,10
Вікова структура:	%	**100%**
діти (до 14 років)	%	35,5
дорослі (15–65 років)	%	60,0
люди похилого віку (старіше 65 років)	%	4,5
Статева структура:	%	**100%**
чоловіки	%	49,2
жінки	%	50,8
Розподіл дорослого населення за рівнями освіти (2000 р.):	%	**100%**
неписьменні	%	39,5
1 ступінь (початкова освіта)	%	50,5
2 ступінь (середня освіта)	%	7,3
3 ступінь (вища освіта)	%	3,2

Джерело: https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bl.html. [18]

Додаток з

Приклади оформлення ілюстрацій

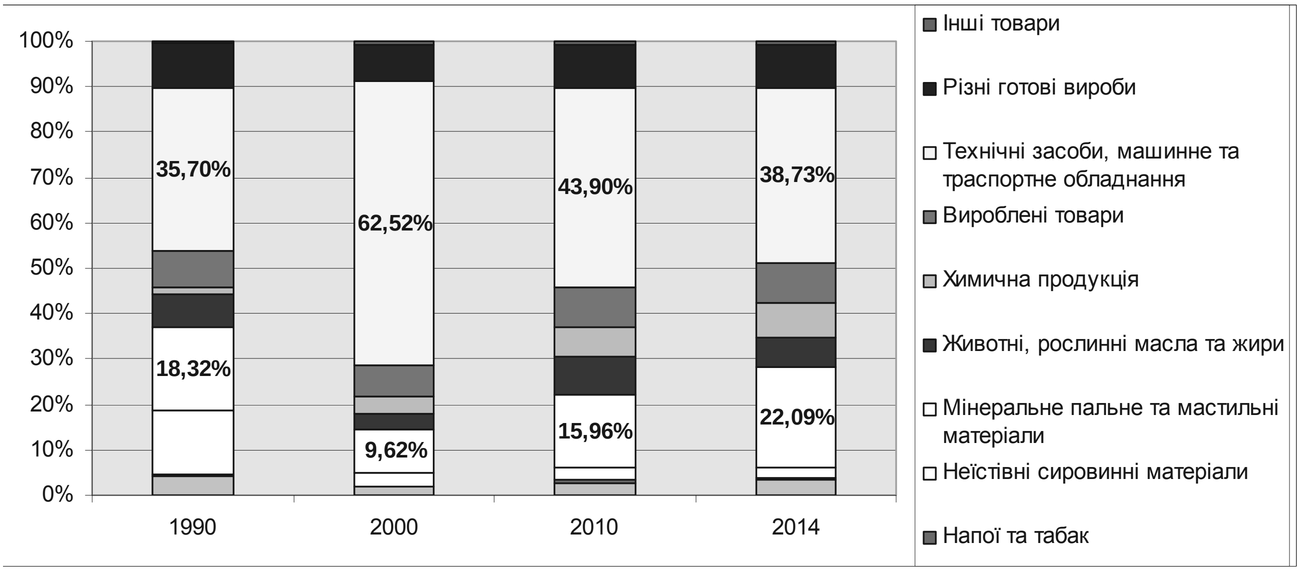

Рис. 2. Зрушення у товарній структурі експорту Малайзії
Побудовано авторами за даними [4].

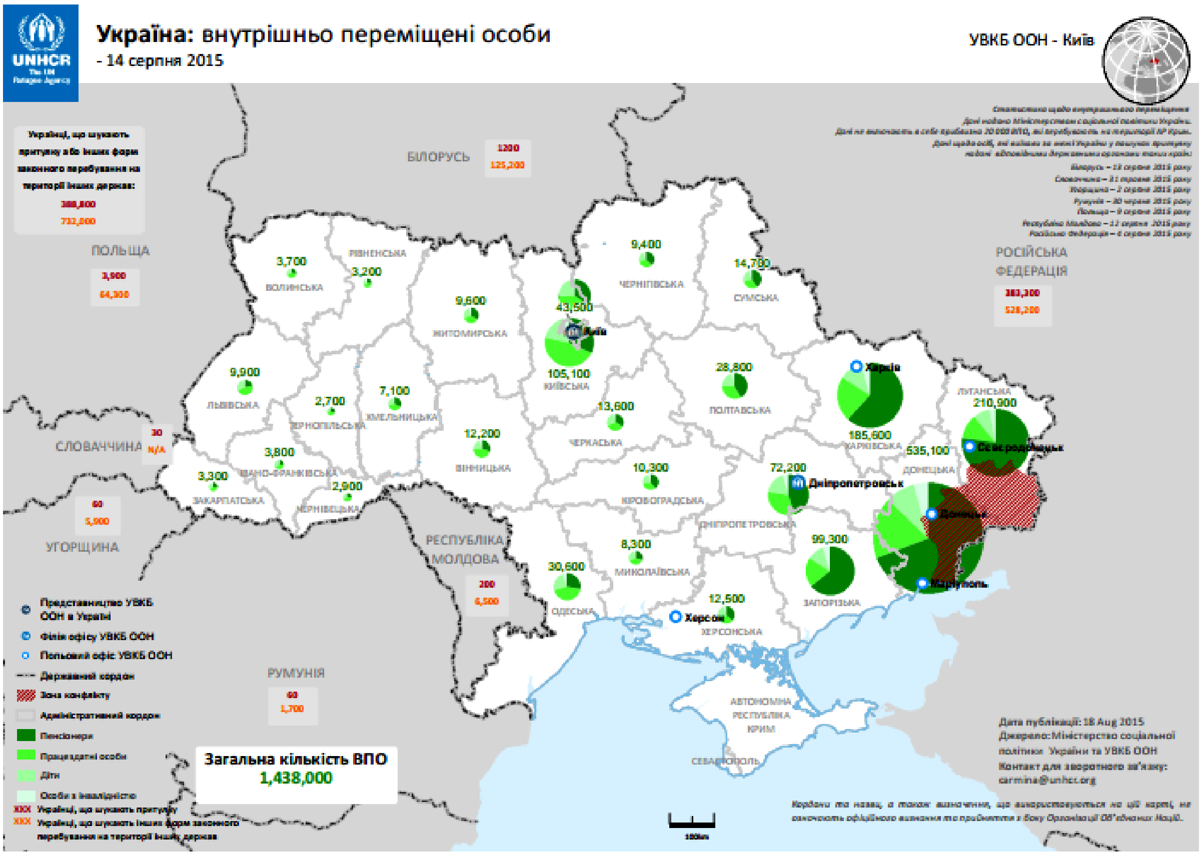

Рис. 1. Внутрішньо переміщені особи в Україні: карта [6]
Джерело: [6].

Додаток И

Робота з Книгою фактів ЦРУ (The World Factbook)

1. Відкриваємо сайт → **https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/** → вибираємо потрібну країну:

2. Відкрито країна → **https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/au.html.** Щоб розкрити розділ, треба кликнути по хрестику справа.

3. Розкрито розділ «економіка» – **https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/au.html.** Якщо клацнути по квадратику справа, відкриється таблиця значень цього показника по всіх країнах світу.

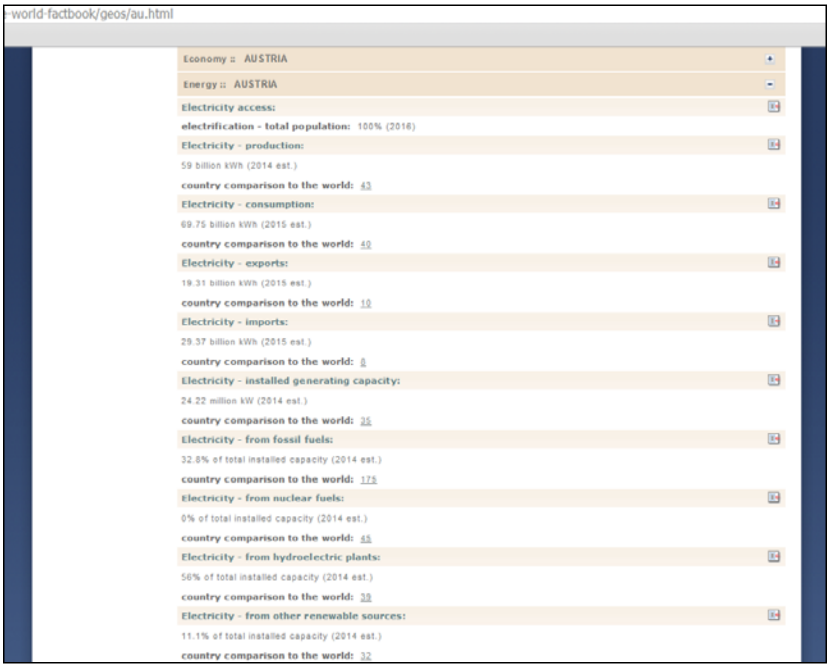

4. Копіювання і вставка даних

Якщо Ви просто натиснете ctrl-V, результатом буде *«вставка у форматі HTML»*, тобто с різними шрифтами, кольороми, підкресленням, значками, картинками тощо (результат дивись нижче). Потім доведеться все це міняти на стиль вашого документа, а в шаблоні вашого Word з'являться непотрібні сміттєві стилі.

GDP (purchasing power parity):
$339.5 billion (2015 est.)
$376.7 billion (2014 est.)
$403.1 billion (2013 est.)
note: data are in 2015 US dollars
country comparison to the world: 50
GDP (official exchange rate):
$90.52 billion (2015 est.)
GDP - real growth rate:
-9.9% (2015 est.)
-6.6% (2014 est.)
0% (2013 est.)
country comparison to the world: 221
GDP - per capita (PPP):
$7,500 (2015 est.)

$8,300 (2014 est.)
$9,400 (2013 est.)
note: data are in 2015 US dollars
country comparison to the world: 148

Дія 1. Вставка скопійованої з **cia.gov** таблиці через опцію *«Спеціальна вставка – текст в кодуванні Юникод»* (тобто не просто *ctrl-V*). Результат дивись нижче:

GDP (purchasing power parity):
$339.5 billion (2015 est.)
$376.7 billion (2014 est.)
$403.1 billion (2013 est.)
note: data are in 2015 US dollars
country comparison to the world: 50
GDP (official exchange rate):
$90.52 billion (2015 est.)
GDP - real growth rate:
-9.9% (2015 est.)
-6.6% (2014 est.)
0% (2013 est.)
country comparison to the world: 221
GDP - per capita (PPP):

Дія 2. Виконання команди *«Видалити коми»* (ctrl-H → «кома» → «нічого» → «замінити все»). Результат дивись нижче:

GDP (purchasing power parity):
$339.5 billion (2015 est.)
$376.7 billion (2014 est.)
$403.1 billion (2013 est.)
note: data are in 2015 US dollars
country comparison to the world: 50
GDP (official exchange rate):
$90.52 billion (2015 est.)
GDP - real growth rate:
-9.9% (2015 est.)

Дія 3. Виконання команди *«Замінити крапки на коми»* (ctrl-H → «крапка» → «кома» → «замінити все»). Тепер написання цифр відповідає правилам нашої мови. Результат дивись нижче:

GDP (purchasing power parity):
$339,5 billion (2015 est)
$376,7 billion (2014 est)
$403,1 billion (2013 est)

note: data are in 2015 US dollars
country comparison to the world: 50
GDP (official exchange rate):
$90,52 billion (2015 est)
GDP - real growth rate:
-9,9% (2015 est)

Дія 4. При вставці скопійованих даних у табличний редактор **Excel** також слід використовувати опцію *«спеціальна вставка»*, а не просто *ctrl-V*. Різницю дивись нижче:

Вставка за допомогою опції ctrl-V	**Вставка за допомогою опції «спеціальна вставка»**
GDP (purchasing power parity): $339.5 billion (2015 est.) $376.7 billion (2014 est.) $403.1 billion (2013 est.) **note: data are in 2015 US dollars** country comparison to the world: 50 **GDP (official exchange rate):** $90.52 billion (2015 est.) **GDP - real growth rate:** -9.9% (2015 est.) -6.6% (2014 est.) 0% (2013 est.) country comparison to the world: 221 **GDP - per capita (PPP):** $7,500 (2015 est.) $8,300 (2014 est.) $9,400 (2013 est.) **note: data are in 2015 US dollars** country comparison to the world: 148 **Gross national saving:**	GDP (purchasing power parity): $339.5 billion (2015 est.) $376.7 billion (2014 est.) $403.1 billion (2013 est.) note: data are in 2015 US dollars country comparison to the world: 50 GDP (official exchange rate): $90.52 billion (2015 est.) GDP - real growth rate: -9.9% (2015 est.) -6.6% (2014 est.) 0% (2013 est.) country comparison to the world: 221 GDP - per capita (PPP): $7,500 (2015 est.) $8,300 (2014 est.) $9,400 (2013 est.) note: data are in 2015 US dollars country comparison to the world: 148 Gross national saving: 15.1% of GDP (2015 est.) 10% of GDP (2014 est.) 9.5% of GDP (2013 est.) country comparison to the world: 121

Вставка за допомогою опції ctrl-V	Вставка за допомогою опції «спеціальна вставка»
15.1% of GDP (2015 est.) 10% of GDP (2014 est.) 9.5% of GDP (2013 est.) <u>country comparison to the world: 121</u> **GDP - composition, by end use:** **household consumption: 67.6%** **government consumption: 19%** **investment in fixed capital: 13.3%** **investment in inventories: 2%**	GDP - composition, by end use: household consumption: 67.6% government consumption: 19% investment in fixed capital: 13.3% investment in inventories: 2% exports of goods and services: 52.8% imports of goods and services: -54.8% (2015 est.) GDP - composition, by sector of origin: agriculture: 14.1% industry: 26.4% services: 60%
exports of goods and services: 52.8%	(2015 est.)

У російському Excel «американська» ***кома призводить до помилки*** в розрахунках в 1000 разів! За цифрами з крапкою неможливо проводити які-небудь розрахунки – з’являється повідомлення про помилку (#ЗНАЧ). Мінусові (негативні) значення з крапкою взагалі не відображаються.

Приклад результатів розрахунку в російському **Excel** за неправильним і правильним записом даних дивись нижче:

Початкові дані	Результат некваліфікованої вставки значень	Необхідний правильний запис	Результат обчислень по «американській» комі та крапці	Результат обчислень по правильному запису
GDP $339.5 billion (2015 est.)	339.5	339,5	*#ЗНАЧ*	-33,6
GDP $376.7 billion (2014 est.)	376.7	376,7	*#ЗНАЧ*	-24,9
GDP $403.1 billion (2013 est.)	403.1	403,1	*#ЗНАЧ*	0
$90.52 billion (2015 est.)	90.52	90,52	*#ЗНАЧ*	0
-9.9% (2015 est.)	*#ЗНАЧ*	-9,9%	*#ЗНАЧ*	0
-6.6% (2014 est.)	*#ЗНАЧ*	-6,6%	*#ЗНАЧ*	0

Початкові дані	Результат некваліфікованої вставки значень	Необхідний правильний запис	Результат обчислень по «американській» комі та крапці	Результат обчислень по правильному запису
per capita $7,500 (2015 est.)	7,5	7500	7,500	7500
per capita $8,300 (2014 est.)	8,3	8300	8,300	8300
per capita $9,400 (2013 est.)	9,4	9400	9,400	9400
15.1% of GDP (2015 est.)	15.1%	15,1%	*#ЗНАЧ*	1133
10% of GDP (2014 est.)	10%	10,0%	0.750	750
9.5% of GDP (2013 est.)	9.5%	9,5%	*#ЗНАЧ*	713
household consumption: 67.6%	67.6%	67,6%	*#ЗНАЧ*	5070
government consumption: 19%	19%	19,0%	1,425	1425
investment in fixed capital: 13.3%	13.3%	13,3%	*#ЗНАЧ*	998
investment in inventories: 2%	2%	2,0%	0,150	150
exports: 52.8%	52.8%	52,8%	*#ЗНАЧ*	3960
imports: -54.8%	*#ЗНАЧ*	-54,8%	*#ЗНАЧ*	-4110
agriculture: 14.1%	14.1%	14,1%	1,058	1058
industry: 26.4%	26.4%	26,4%	1,980	1980
services: 60%	60%	60,0%	4,500	4500

Додаток К

Робота з сайтом ФАО (FAO)

1. **http://www.fao.org/faostat/en/#country** → вибрати країну

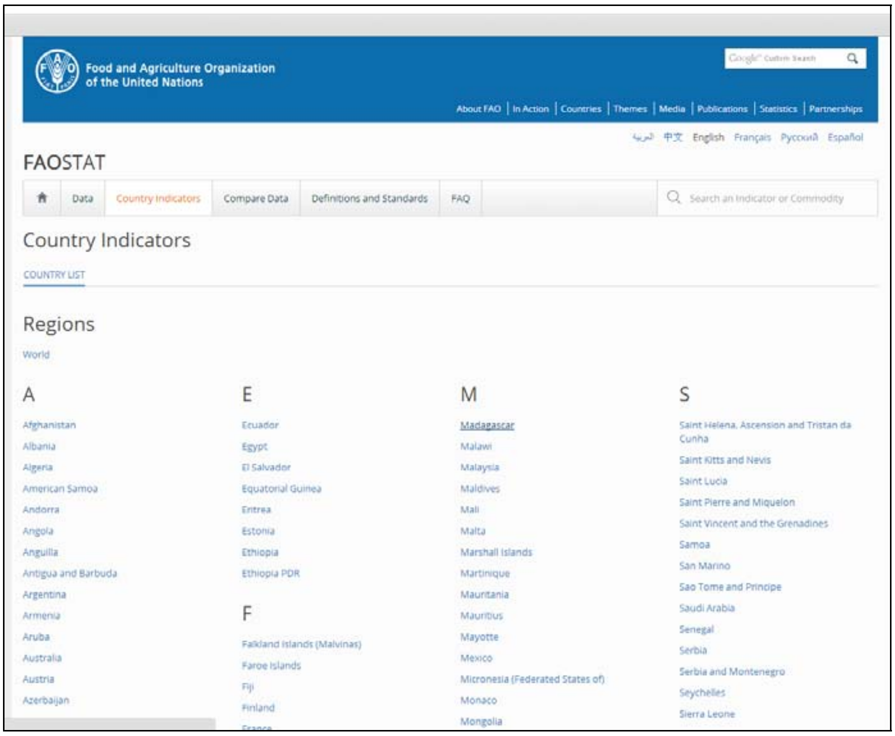

2. → Зліва в меню вибрати → "FAO Statistical Yearbook – Country"

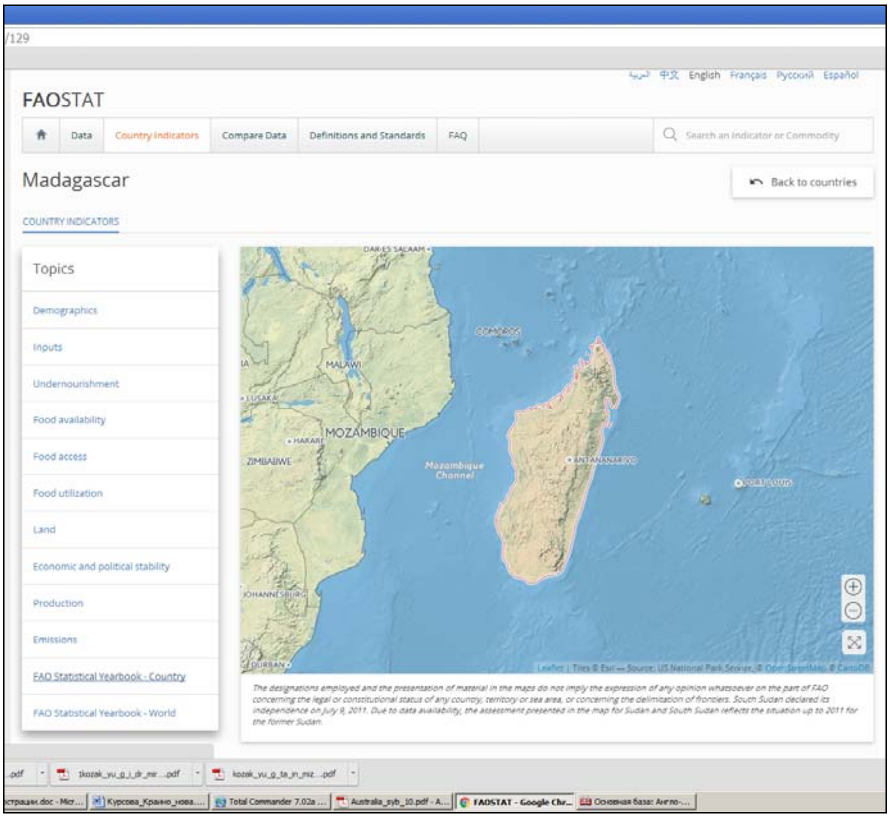

3. → Скачати файл, що відкрився *.pdf.

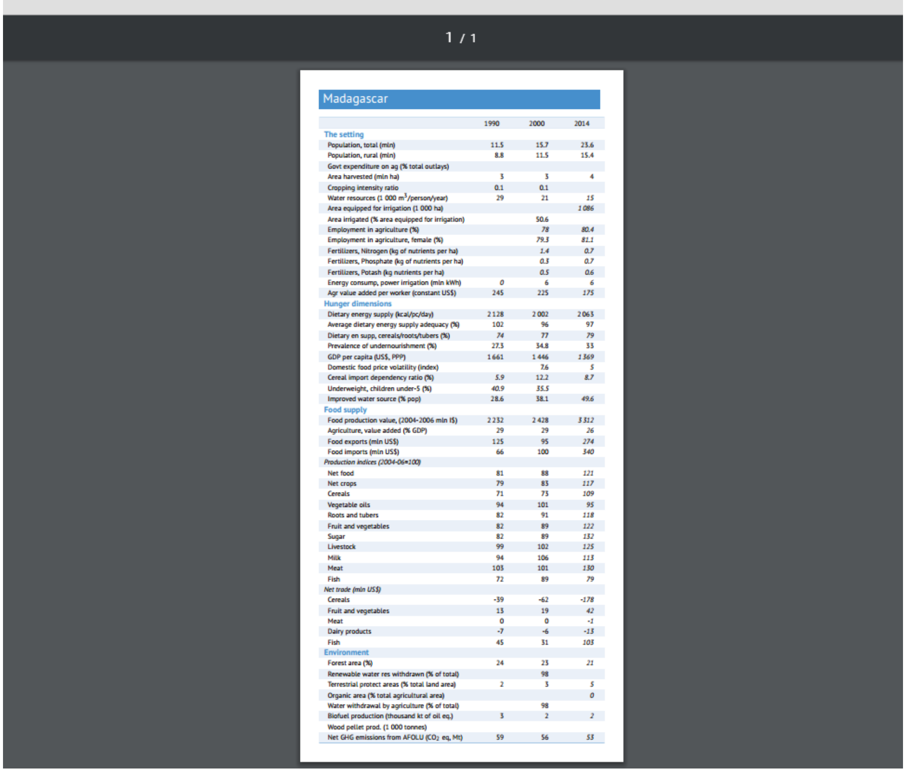
1 / 1

Madagascar

	1990	2000	2014
The setting			
Population, total (mln)	11.5	15.7	23.6
Population, rural (mln)	8.8	11.5	15.4
Govt expenditure on ag (% total outlays)			
Area harvested (mln ha)	3	3	4
Cropping intensity ratio	0.1	0.1	
Water resources (1 000 m^3/person/year)	29	21	*15*
Area equipped for irrigation (1 000 ha)			*1 086*
Area irrigated (% area equipped for irrigation)		50.6	
Employment in agriculture (%)		*78*	*80.4*
Employment in agriculture, female (%)		*79.3*	*81.1*
Fertilizers, Nitrogen (kg of nutrients per ha)		*1.4*	*0.7*
Fertilizers, Phosphate (kg of nutrients per ha)		*0.3*	*0.7*
Fertilizers, Potash (kg nutrients per ha)		*0.5*	*0.6*
Energy consump, power irrigation (mln kWh)	*0*	6	*6*
Agr value added per worker (constant US$)	245	225	*175*
Hunger dimensions			
Dietary energy supply (kcal/pc/day)	2 128	2 002	2 063
Average dietary energy supply adequacy (%)	102	96	97
Dietary en supp, cereals/roots/tubers (%)	*74*	77	*79*
Prevalence of undernourishment (%)	27.3	34.8	33
GDP per capita (US$, PPP)	1 661	1 446	*1 369*
Domestic food price volatility (index)		7.6	*5*
Cereal import dependency ratio (%)	*5.9*	12.2	*8.7*
Underweight, children under-5 (%)	*40.9*	*35.5*	
Improved water source (% pop)	28.6	38.1	*49.6*
Food supply			
Food production value, (2004-2006 mln I$)	2 232	2 428	*3 312*
Agriculture, value added (% GDP)	29	29	*26*
Food exports (mln US$)	125	95	*274*
Food imports (mln US$)	66	100	*340*
Production indices (2004-06=100)			
Net food	81	88	*121*
Net crops	79	83	*117*
Cereals	71	73	*109*
Vegetable oils	94	101	*95*
Roots and tubers	82	91	*118*
Fruit and vegetables	82	89	*122*
Sugar	82	89	*132*
Livestock	99	102	*125*
Milk	94	106	*113*
Meat	103	101	*130*
Fish	72	89	*79*
Net trade (mln US$)			
Cereals	-39	-62	*-178*
Fruit and vegetables	13	19	*42*
Meat	0	0	*-1*
Dairy products	-7	-6	*-13*
Fish	45	31	*103*
Environment			
Forest area (%)	24	23	*21*
Renewable water res withdrawn (% of total)		98	
Terrestrial protect areas (% total land area)	2	3	*5*
Organic area (% total agricultural area)			*0*
Water withdrawal by agriculture (% of total)		98	
Biofuel production (thousand kt of oil eq.)	3	2	*2*
Wood pellet prod. (1 000 tonnes)			
Net GHG emissions from AFOLU (CO_2 eq, Mt)	59	56	*53*

Додаток Л

Робота з сайтом ЮНІДО (UNIDO)

1. **http://www.unido.org/resources/statistics/statistical-country-briefs.html?L=0** → вибрати країну

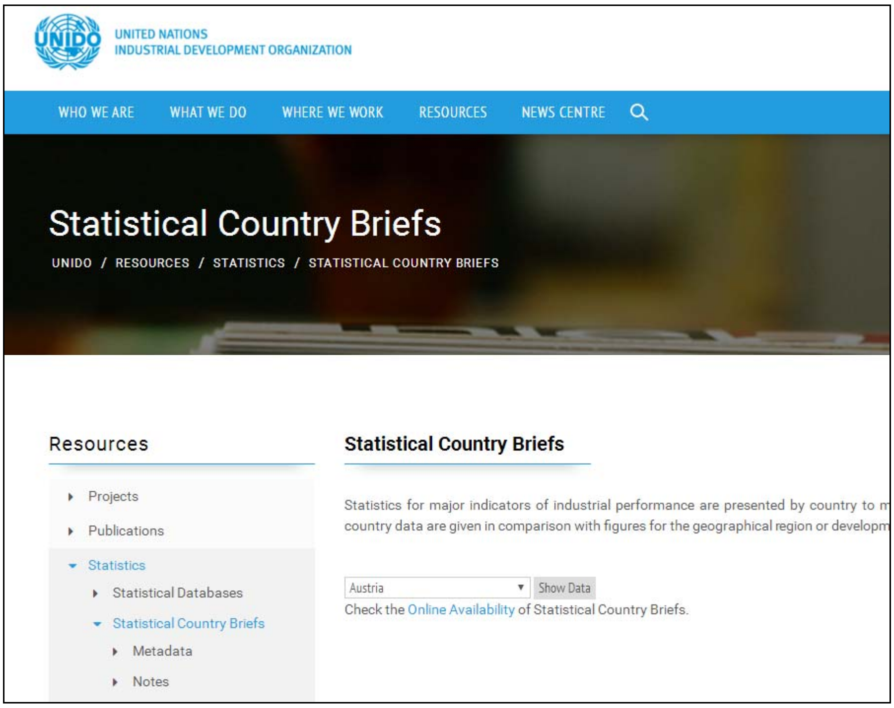

2. **http://www.unido.org/Data1/IndStatBrief/Basic_Information.cfm?print=no&ttype=C1&Country=AUS&Group=** → таблиця *Basic information* → виділити → копіювати

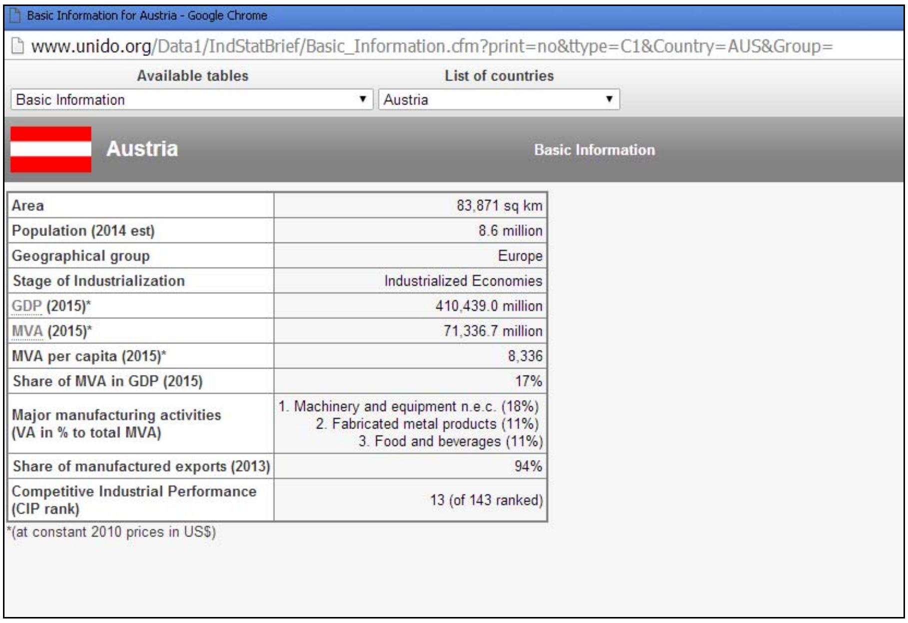

Area	83,871 sq km
Population (2014 est)	8.6 million
Geographical group	Europe
Stage of Industrialization	Industrialized Economies
GDP (2015)*	410,439.0 million
MVA (2015)*	71,336.7 million
MVA per capita (2015)*	8,336
Share of MVA in GDP (2015)	17%
Major manufacturing activities (VA in % to total MVA)	1. Machinery and equipment n.e.c. (18%) 2. Fabricated metal products (11%) 3. Food and beverages (11%)
Share of manufactured exports (2013)	94%
Competitive Industrial Performance (CIP rank)	13 (of 143 ranked)

*(at constant 2010 prices in US$)

3. **http://www.unido.org/Data1/IndStatBrief/International_ Comparisons_of_Industrial_Performance.cfm?print=no&ttype=C1& Country=AUS&Group=** → таблиця *International Comparisons of Industrial Performance* → виділити → копіювати

International Comparisons of Industrial Performance for Austria - Google Chrome

www.unido.org/Data1/IndStatBrief/A_Industrial_Performance_MVA_GDP.cfm?print=no&ttype=A&Country=AUS&Group=

Available tables: International comparisons of industrial performance | List of countries: Austria | Compare to Group: EU-15

Austria — International Comparisons of Industrial Performance

Indicator	Year/Period	Austria	EU-15	World
Gross Domestic Product (GDP) average annual real growth rate (in %)	2005-2010	0.43	-1.42	2.41
	2010-2015 a/	1.63	0.60	2.86
Manufacturing Value Added (MVA) average annual real growth rate (in %)	2005-2010	1.19	0.72	2.27
	2010-2015 a/	0.72	0.59	2.49
MVA per capita at constant 2005 prices in US$	2005	7,686.09	5,306.38	1,493.07
	2015 a/	8,335.67	5,482.22	1,630.05
MVA as percentage of GDP at constant 2005 prices in US$	2005	16.57	13.54	15.78
	2015 a/	17.38	13.67	16.06
MVA share in the country group at constant 2005 prices in US$ (in %)	2005		2.71	0.72
	2015 a/		3.38	0.70

a/ UNIDO Estimate

4. **http://www.unido.org/Data1/IndStatBrief/D_MVA_per_Employee_ and_Output_Share_per_Sector.cfm?print=no&ttype=C3&Country=AUS &Group=897** → таблиця *Value added and related information by industries* → виділити → копіювати

Available tables: Value added and related indicators by industries | List of countries: Austria

Austria — Value Added and related Indicators by Industry, at current prices, for selected years

Industry (ISIC Revision 3 - 2 digit level)	Value added (Factor values): Value in million US$		In percentage to output		In percentage to total manufacturing	
	2005	2014	2005	2014	2005	2014
15 - Food and beverages	4,619	6,708	31.26	25.03	8.93	10.64
16 - Tobacco products	92	0	23.17	...	0.18	0.00
17 - Textiles	844	629	36.37	33.73	1.63	1.00
18 - Wearing apparel, fur	352	368	39.11	36.40	0.68	0.58
19 - Leather, leather products and footwear	259	318	28.30	27.07	0.50	0.50
20 - Wood products (excl. furniture)	2,269	2,602	29.89	26.31	4.38	4.13
21 - Paper and paper products	1,955	2,194	31.44	28.83	3.78	3.48
22 - Printing and publishing	2,282	1,196	41.73	42.13	4.41	1.90
23 - Coke,refined petroleum products,nuclear fuel	905	264	12.93	2.71	1.75	0.42
24 - Chemicals and chemical products	3,486	4,839	36.96	20.94	6.74	7.67
25 - Rubber and plastics products	2,030	2,671	38.09	33.72	3.92	4.24
26 - Non-metallic mineral products	3,153	3,029	44.85	37.64	6.09	4.80
27 - Basic metals	4,148	4,513	29.94	23.10	8.02	7.16
28 - Fabricated metal products	4,946	6,921	41.35	37.96	9.56	10.98
29 - Machinery and equipment n.e.c.	6,998	11,218	37.79	34.38	13.53	17.79
30 - Office, accounting and computing machinery	91	2,889	25.08	44.32	0.18	4.58
31 - Electrical machinery and apparatus	2,263	5,131	33.70	35.34	4.38	8.14
32 - Radio,television and communication equipment	2,934	...	41.22	...	5.67	...
33 - Medical, precision and optical instruments	1,229	...	53.62	...	2.38	...
34 - Motor vehicles, trailers, semi-trailers	3,789	3,654	21.60	19.99	7.32	5.79
35 - Other transport equipment	746	943	23.89	29.71	1.44	1.50
36 - Furniture; manufacturing n.e.c.	2,228	2,972	40.06	35.28	4.31	4.71
37 - Recycling	116	...	29.76	...	0.22	...
D - Total manufacturing	51,735	63,059	33.42	28.49	100.00	100.00

5. **http://www.unido.org/Data1/IndStatBrief/E_Employement_Wages_and_Employment_Share_per_Sector.cfm?print=no&ttype=C4&Country = AUS&sortBy=&sortDir=&Group=** → таблиця → *Employment, Wages and related Indicators by Industry, at current prices, for selected years* → виділити → копіювати

www.unido.org/Data1/IndStatBrief/E_Employement_Wages_and_Employment_Share_per_Sector.cfm?print=no&ttype=C4&Country=AUS&sortBy=isic&sortDir=&G

Available tables: Employment and wages by industries ▾ List of countries: Austria ▾

Austria Employment, Wages and related Indicators by Industry, at current prices, for selected years

Industry (ISIC Revision 3 - 2 digit level)	Number of Employees		Share in total manufacturing employment (in %)		Wages per employee (in US$, at current prices)		Wages in percentage to the value added	
	2005	2014	2005	2014	2005	2014	2005	2014
15 - Food and beverages	72,231	76,156	12.08	12.92	31,798	40,872	49.72	46.40
16 - Tobacco products	1,092	...	0.18	...	73,910	...	87.47	...
17 - Textiles	14,509	8,306	2.43	1.41	34,122	45,108	58.63	59.58
18 - Wearing apparel, fur	7,397	6,459	1.24	1.10	25,269	32,865	53.15	57.68
19 - Leather, leather products and footwear	4,642	4,003	0.78	0.68	29,416	39,076	52.76	49.15
20 - Wood products (excl. furniture)	34,765	30,743	5.81	5.22	33,643	44,588	51.56	52.68
21 - Paper and paper products	17,852	16,411	2.98	2.78	48,373	64,910	44.17	48.56
22 - Printing and publishing	23,891	11,663	3.99	1.98	45,900	55,479	48.06	54.11
23 - Coke,refined petroleum products,nuclear fuel	1,578	1,106	0.26	0.19	99,692	127,035	17.38	53.28
24 - Chemicals and chemical products	26,340	30,054	4.40	5.10	51,774	74,133	39.12	46.05
25 - Rubber and plastics products	27,208	28,170	4.55	4.78	39,454	54,539	52.88	57.52
26 - Non-metallic mineral products	34,527	30,553	5.77	5.18	43,261	56,977	47.37	57.47
27 - Basic metals	33,126	34,083	5.54	5.78	51,334	67,927	40.99	51.29
28 - Fabricated metal products	66,765	70,245	11.16	11.92	39,354	53,362	53.13	54.16
29 - Machinery and equipment n.e.c.	78,241	99,361	13.08	16.86	47,466	63,581	53.07	56.31
30 - Office, accounting and computing machinery	1,196	20,330	0.20	3.45	41,488	69,332	54.43	48.79
31 - Electrical machinery and apparatus	27,063	44,328	4.52	7.52	44,573	66,756	53.29	57.67
32 - Radio,television and communication equipment	25,405	...	4.25	...	61,614	...	53.36	...
33 - Medical, precision and optical instruments	15,097	...	2.52	...	39,473	...	48.48	...
34 - Motor vehicles, trailers, semi-trailers	33,157	29,676	5.54	5.04	45,645	63,158	39.95	51.30
35 - Other transport equipment	11,648	6,312	1.95	1.07	48,290	75,942	75.40	50.83
36 - Furniture; manufacturing n.e.c.	39,432	41,373	6.59	7.02	31,891	40,473	56.44	56.35
37 - Recycling	1,023	...	0.17	...	37,320	...	32.80	...
D - Total manufacturing	598,185	589,333	100.00	100.00	42,202	56,611	48.80	52.91

Додаток М

Робота з сайтом ЮНКТАД (UNCTAD)

1. **http://unctad.org/en/Pages/statistics.aspx** → натиснути *Country Profiles*

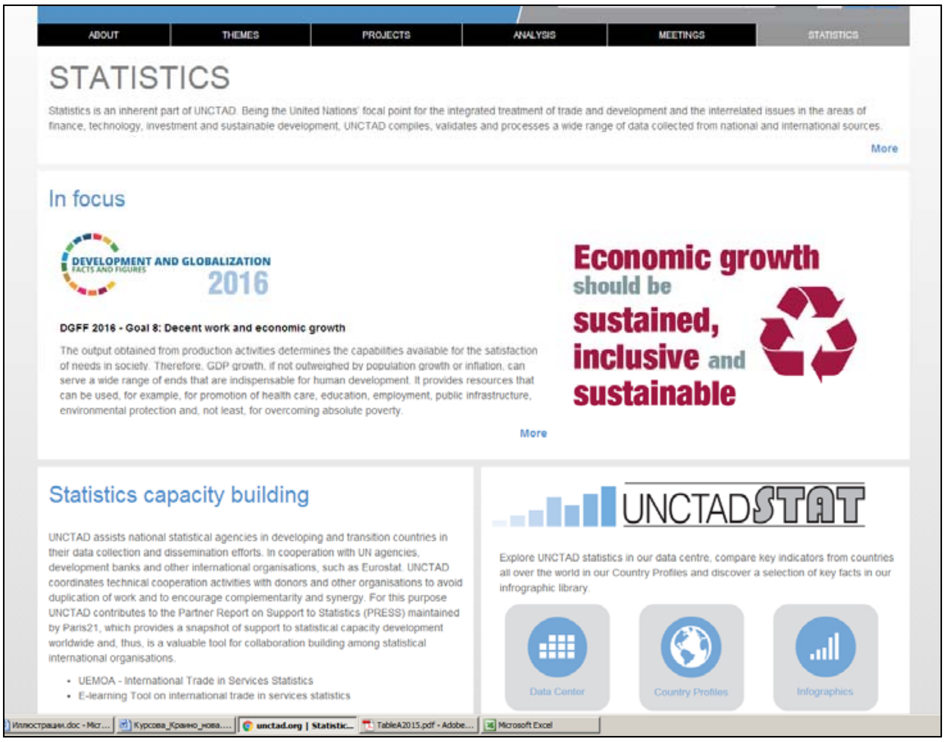

2. **http://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/en-GB/index.html** → натиснути *General Profile*

3. **http://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/004/index.html** → *Download PDF* → *зберегти* файл → відкрити та дивитися

Додаток Н

Робота з сайтом Всесвітнього Економічного Форуму

1. **https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2016-2017-1** → *Download PDF* (скачати на комп’ютер) → відкрити зміст *“Index of Country”* на стор. 93 → вибрати свою *країну*

2. **https://www.weforum.org/reports** → вибрати звіт, що цікавить → *Download PDF* (скачати на комп’ютер) → відкрити та дивитися

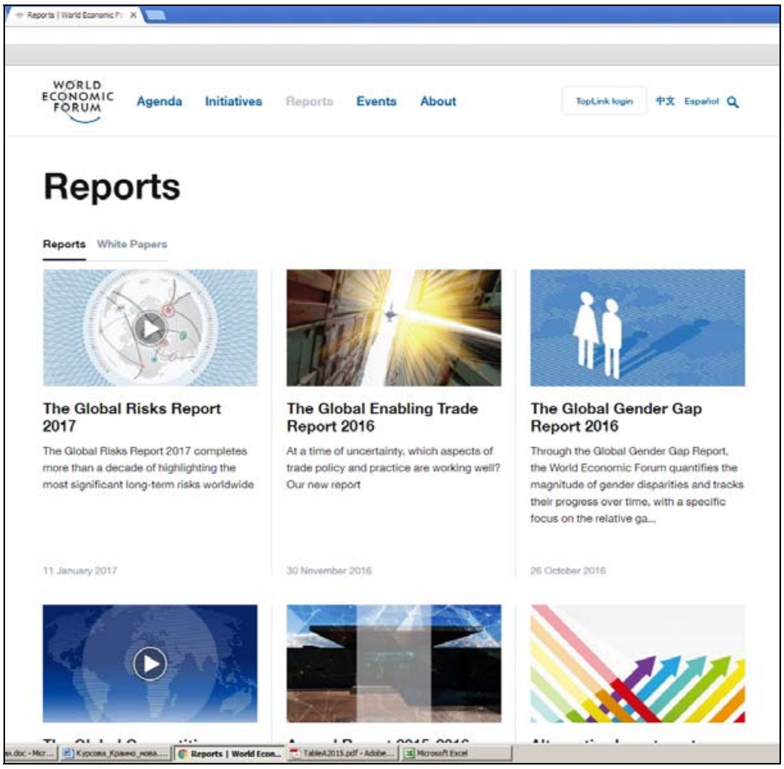

3. **https://www.weforum.org/reports/the-global-enabling-trade-report-2016** → скачати PDF → відкрити → перейти на стор. 45-49 → вибрати *country* → дивитися

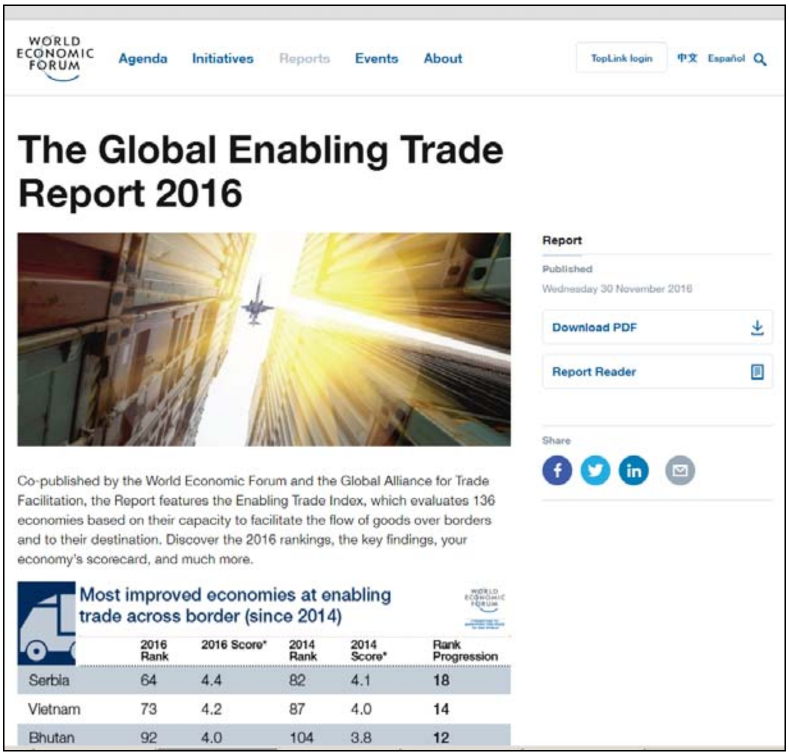

Додаток О

Доступ до даних про розвиток творчої економіки (Creative Economy)

1. http://unctad.org/en/Pages/DITC/CreativeEconomy/Creative-Economy-Programme. aspx → Creative economy outlook and Country profiles: Trends in international trade in creative industries (UNCTAD/WEB/DITC/TED/2016/5)

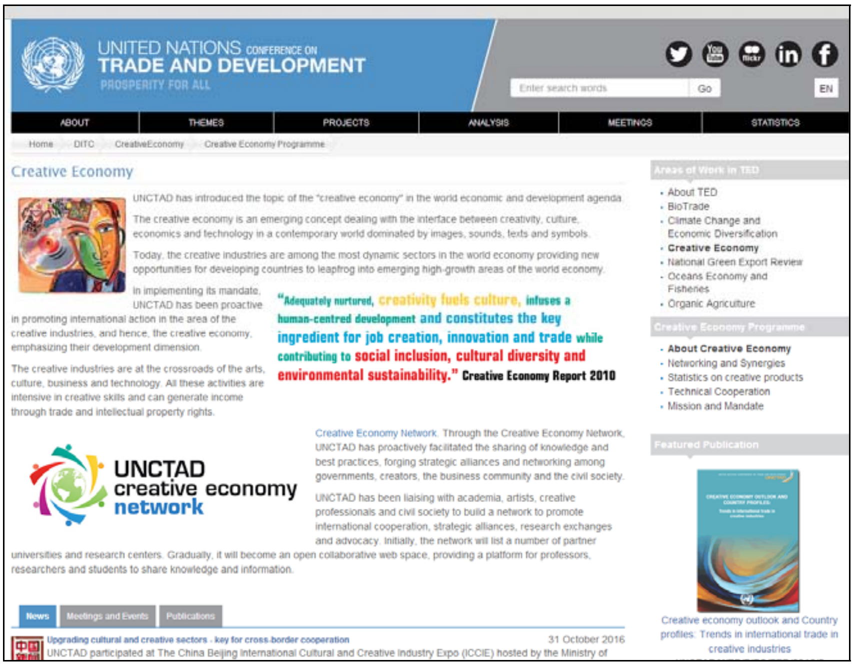

2. http://www.unesco.org/culture/pdf/creative-economy-report-2013.pdf

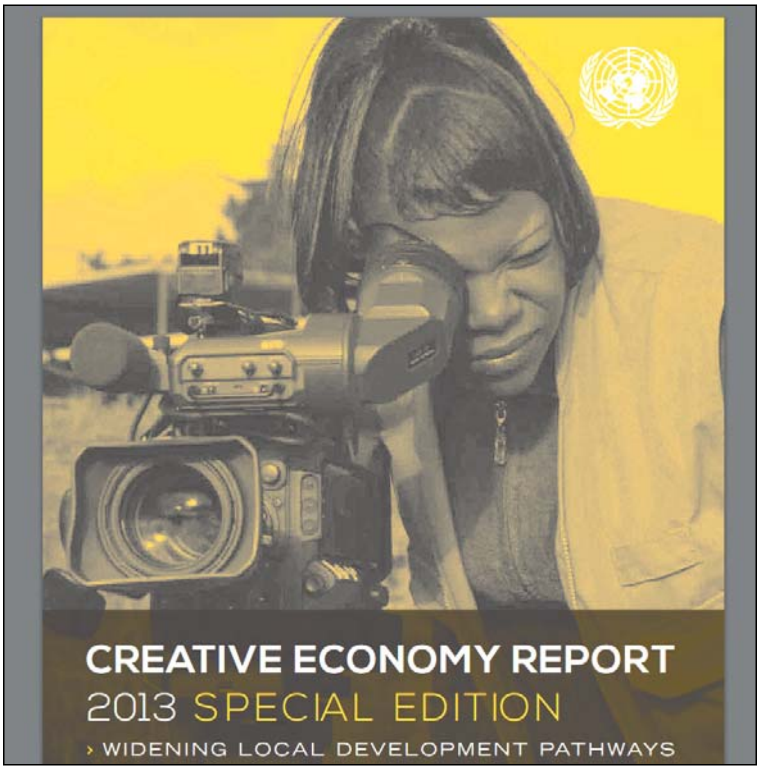

Додаток П

Доступ до даних про злочинність

1. http://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/crimedata.html

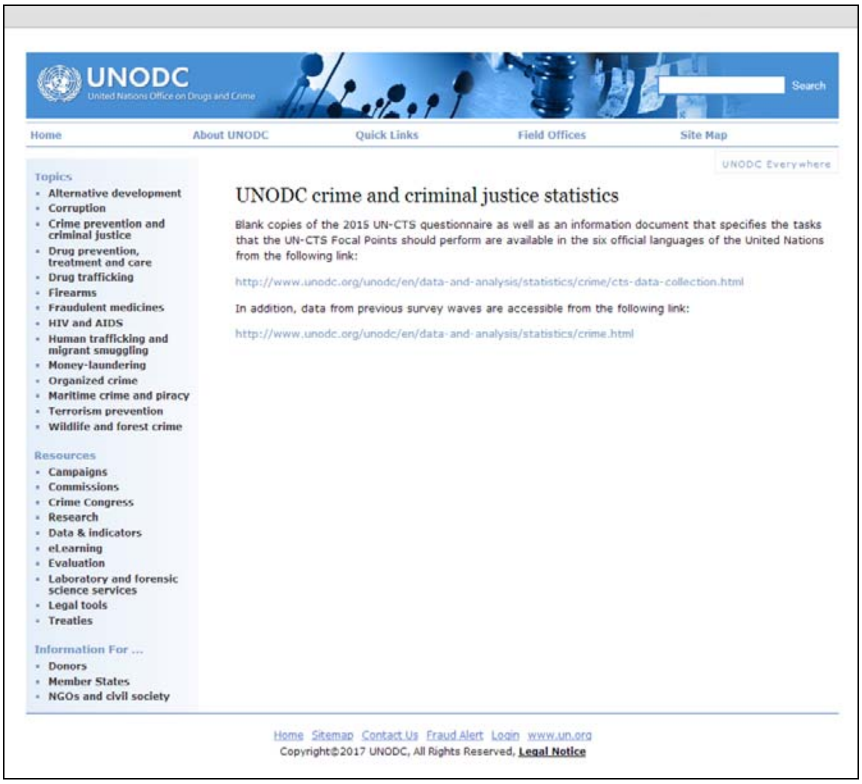

2. http://www.unodc.org/gsh/

3. http://www.unodc.org/gsh/en/country-data-profiles.html

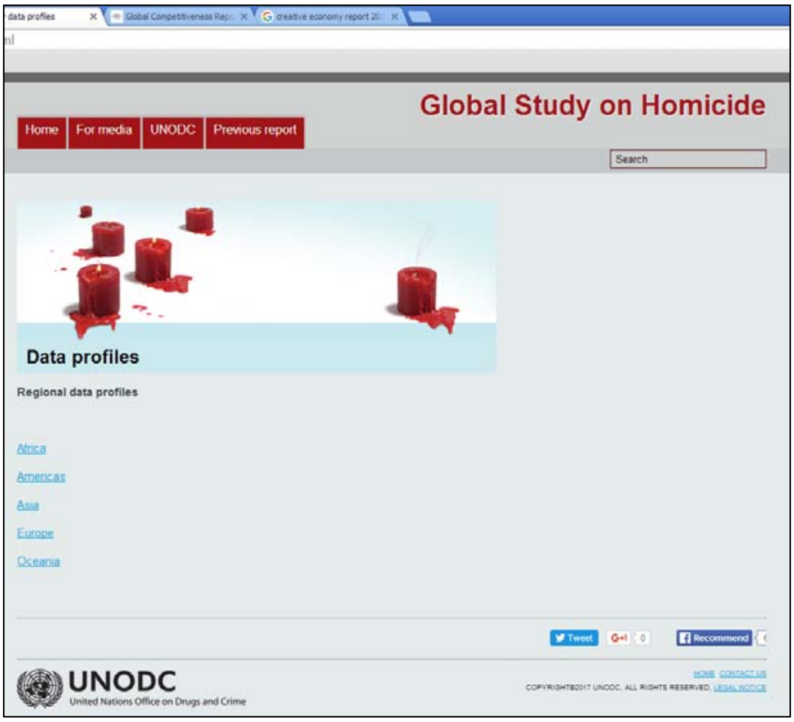

Додаток Р

Склад Індексу глобальної конкурентоспроможності (ІГК) (індикатори для розрахунку)

	English	Українська	Русский
1	**1. Institutions**	**1. Державні та суспільні установи**	**1. Государственные и общественные учреждения**
1.01	Property rights	Права власності	Права собственности
1.02	Intellectual property protection	Захист інтелек-туальної власності	Защита интеллек-туальной собственности
1.03	Diversion of public funds	Розподіл державних фондів	Распределение государственных фондов
1.04	Public trust in politicians	Суспільна довіра до політиків	Общественное доверие к политикам
1.05	Irregular payments and bribes	Незаконні платежі та хабарництво	Незаконные платежи и взятничество
1.06	Judicial independence	Судова незалежність	Судебная независимость
1.07	Favoritism in decisions of government officials	Переваги при прийнятті рішень державними службовцями	Преимущества при принятии решений государственными служащими
1.08	Wastefulness of government spending	Марнотратство державних витрат	Расточительность государственных расходов
1.09	Burden of government regulation	Витрати, що пов'язані с державним регулюванням	Расходы, связанные с государственным регулированием
1.10	Efficiency of legal framework in settling disputes	Ефективність правової системи при врегулюванні конфліктів	Эффективность правовой системы при урегулировании конфликтов
1.11	Efficiency of legal framework in challenging regulations	Ефективність правової системи при оспорю-ванні нормативних правових актів	Эффективность правовой системы при оспари-вании нормативных правовых актов
1.12	Transparency of government policymaking	Прозорість прийняття урядом політичних рішень	Прозрачность принятия политических решений правительством

1.13	Business costs of terrorism	Втрати бізнесу через терористичні акти	Потери бизнеса от террористических актов
1.14	Business costs of crime and violence	Втрати бізнесу через злочинність та насилля	Потери бизнеса от преступности и насилия
1.15	Organized crime	Організована злочинність	Организованная преступность
1.16	Reliability of police services	Надійність поліцейської служби	Надежность полицейской службы
1.17	Ethical behavior of firms	Рівень відповідальності фірм	Уровень ответственности фирм
1.18	Strength of auditing and reporting standards	Рівень стандартів аудита та звітності	Уровень стандартов аудита и отчетности
1.19	Efficacy of corporate boards	Ефективність корпоративного керівництва	Эффективность корпоративного руководства
1.20	Protection of minority sharehol-ders' interests	Захист інтересів дрібних акціонерів	Защита интересов мелких акционеров
1.21	Strength of investor protection	Рівень захищеності інвесторів	Уровень защищенности инвесторов
2	**2. Infrastructure**	**2. Інфраструктура**	**2. Инфраструктура**
2.01	Quality of overall infrastructure	Якість загальної інфраструктури	Качество общей инфраструктуры
2.02	Quality of roads	Якість автомобільних доріг	Качество автомобильных дорог
2.03	Quality of railroad infrastructure	Якість залізничної інфраструктури	Качество железнодорожной инфраструктуры
2.04	Quality of port infrastructure	Якість портової інфраструктури	Качество портовой инфраструктуры
2.05	Quality of air transport infrastructure	Якість інфраструктури авіатранспорту	Качество инфраструктуры авиатранспорта
2.06	Available airline seat kilometers	Доступні пасажиро-кілометри на авіалініях	Доступные пассажиро-километры на авиалиниях
2.07	Quality of electricity supply	Якість електропостачання	Качество электроснабжения

2.08	Mobile-cellular telephone subscriptions	Абоненти мобільного телефонного зв’язку	Абоненты мобильной телефонной связи
2.09	Fixed-telephone lines	Стаціонарні телефонні лінії	Стационарные телефонные линии
3	**3. Macroeconomic environment**	**3. Макроекономічне середовище**	**3. Макроэкономическая среда**
3.01	Government budget balance	Баланс центрального уряду	Баланс центрального правительства
3.02	Gross national savings	Національна норма накопичення	Национальная норма накопления
3.03	Inflation	Інфляція	Инфляция
3.04	Government debt	Урядовий борг	Правительственный долг
3.05	Country credit rating	Рейтинг кредито-спроможності країни	Рейтинг кредито-способности страны
4	**4. Health and primary education**	**4. Здоров’я та початкова освіта**	**4. Здоровье и начальное образование**
4.01	Malaria incidence	Частота захворю-вання на малярію	Частота заболевания малярией
4.02	Business impact of malaria	Втрати бізнесу від малярії	Потери бизнеса от малярии
4.03	Tuberculosis incidence	Захворюваність на туберкульоз	Заболеваемость туберкулезом
4.04	Business impact of tuberculosis	Втрати бізнесу від туберкульозу	Потери бизнеса от туберкулеза
4.05	HIV prevalence	Поширення ВІЛ	Распространение ВИЧ
4.06	Business impact of HIV/AIDS	Втрати бізнесу від ВІЛ / СНІДУ	Потери бизнеса от ВИЧ/СПИДА
4.07	Infant mortality	Дитяча смертність	Детская смертность
4.08	Life expectancy	Тривалість життя	Продолжительность жизни
4.09	Quality of primary education	Якість початкової освіти	Качество начального образования
4.10	Primary education enrollment rate	Обсяг набору в початкові школи	Объем набора в начальные школы
5	**5. Higher educa-tion and training**	**5. Вища освіта та навчання**	**5. Высшее образование и обучение**
5.01	Secondary education enrollment rate	Охоплення середньою освітою	Охват средним образованием

5.02	Tertiary education enrollment rate	Охоплення освітою третього ступеня	Охват образованием третьей ступени
5.03	Quality of the education system	Якість системи освіти	Качество системы образования
5.04	Quality of math and science education	Якість математичної та наукової освіти	Качество математического и научного образования
5.05	Quality of management schools	Якість шкіл менеджменту	Качество школ менеджмента
5.06	Internet access in schools	Доступ шкіл до Інтернету	Доступ школ к Интернету
5.07	Local availability of specialized training services	Наявність спеціалізованих дослідницьких і навчальних послуг	Наличие специализированных исследовательских и учебных услуг
5.08	Extent of staff training	Вклад в підготовку кадрів	Вложения в подготовку кадров
6	**6. Goods market efficiency**	**6. Ефективність товарного ринку**	**6. Эффективность товарного рынка**
6.01	Intensity of local competition	Інтенсивність конкуренції на місцях	Интенсивность конкуренции на местах
6.02	Extent of market dominance	Ступінь панування на ринку	Степень господства на рынке
6.03	Effectiveness of anti-monopoly policy	Ефективність антимонопольної політики	Эффективность антимонопольной политики
6.04	Effect of taxation on incentives to invest	Обсяг і ефективність оподаткування	Объем и эффективность налогообложения
6.05	Total tax rate	Сукупна податкова ставка	Совокупная налоговая ставка
6.06	Number of procedures required to start a business	Кількість процедур, необхідних для відкриття бізнесу	Количество процедур, необходимых для начала бизнеса
6.07	Time required to start a business	Час, необхідний для відкриття бізнесу	Время, необходимое для начала бизнеса
6.08	Agricultural policy costs	Витрати на проведення аграрної політики	Затраты на проведение аграрной политики
6.09	Prevalence of non-tariff barriers	Застосування товарних обмежень	Применение товарных ограничений

6.10	Trade tariffs	Торговельні тарифи	Торговые тарифы
6.11	Prevalence of foreign ownership	Поширення іноземної власності	Распространение иностранной собственности
6.12	Business impact of rules on FDI	Втрати бізнесу через недосконалість законодавства про прямі іноземні інвестиції	Потери бизнеса из-за несовершенства законодательства о прямых иностранных инвестициях
6.13	Burden of customs procedures	Складність митних процедур	Сложность таможенных процедур
6.14	Imports as a percentage of GDP	Відсоткова частка імпорту у ВВП	Процентная доля импорта в ВВП
6.15	Degree of customer orientation	Ступінь орієнтації на клієнта	Степень ориентации на клиента
6.16	Buyer sophistication	Витонченість покупця	Изощренность покупателя
7	**7. Labor market efficiency**	**7. Ефективність ринку праці**	**7. Эффективность рынка труда**
7.01	Cooperation in labor-employer relations	Співпраця у відносинах працівник – роботодавець	Сотрудничество в отношениях работник – работодатель
7.02	Flexibility of wage determination	Гнучкість при встановленні заробітної плати	Гибкость при установлении заработной платы
7.03	Hiring and firing practices	Практика найму і звільнення з посади	Практика найма и увольнения с должности
7.04	Redundancy costs	Витрати, пов'язані зі звільненням	Расходы, связанные с увольнением
7.05	Effect of taxation on incentives to work	Вплив оподаткування на прагнення до роботи	Влияние налогообложения на стремление к работе
7.06	Pay and productivity	Заробітна плата і продуктивність	Заработная плата и производительность
7.07	Reliance on profes-sional management	Ставка на професійне керівництво	Ставка на профессиональ-ное руководство
7.08	Country capacity to retain talent	Відтік «мізків»	Утечка «мозгов»
7.09	Country capacity to attract talent	Здатність країни залучати талановитих людей	Способность страны привлекать талантливых людей

7.10	Female participation in the labor force	Частка жінок у робочій силі	Доля женщин в рабочей силе
8	**8. Financial market development**	**8. Рівень розвитку фінансового ринку**	**8. Уровень развития финансового рынка**
8.01	Financial services meeting business needs	Ступінь задоволення потреб бізнесу фінансовими послугами	Степень удовлетворения нужд бизнеса финансовыми услугами
8.02	Affordability of financial services	Доступність фінансових послуг	Доступность финансовых услуг
8.03	Financing through local equity market	Фінансування через національний фондовий ринок	Финансирование через национальный фондовый рынок
8.04	Ease of access to loans	Доступність позик	Доступность займов
8.05	Venture capital availability	Доступність венчурного капіталу	Доступность венчурного капитала
8.06	Soundness of banks	Надійність банків	Надежность банков
8.07	Regulation of securities exchanges	Правила фондової біржі	Правила фондовой биржи
8.08	Legal rights index	Надійність юридичних прав	Надежность юридических прав
9	**9. Technological readiness**	**9. Технологічна готовність**	**9. Технологическая готовность**
9.01	Availability of latest technologies	Наявність новітніх технологій	Наличие новейших технологий
9.02	Firm-level technology absorption	Впровадження фірмових технологій	Внедрение фирменных технологий
9.03	FDI and technology transfer	Прямі іноземні інвестиції і передача технологій	Прямые иностранные инвестиции и передача технологии
9.04	Internet users	Користувачі Інтернету	Пользователи Интернета
9.05	Fixed-broadband Internet subscriptions	Абоненти широкосмугового зв’язку (швидкісного Інтернету)	Абоненты широкополосной связи (скоростного Интернета)
9.06	Internet bandwidth	Пропускна здатність Інтернету	Пропускная способность Интернета

9.07	Mobile-broadband subscriptions	Абоненти мобільного зв’язку	Абоненты мобильной связи
10	**10. Market size**	**10. Розмір ринку**	**10. Размер рынка**
10.01	Domestic market size index	Розміри внутрішнього ринку	Размеры внутреннего рынка
10.02	Foreign market size index	Розміри зовнішнього ринку	Размеры внешнего рынка
10.03	GDP (PPP)	ВВП, оцінений за ПКС	ВВП, оцененный по ПКС
10.04	Exports as a percentage of GDP	Експорт у відсотках від ВВП	Экспорт в процентах от ВВП
11	**11. Business sophistication**	**11. Ділова витонченість**	**11. Деловая изощренность**
11.01	Local supplier quantity	Кількість національних постачальників	Количество национальных поставщиков
11.02	Local supplier quality	Якість національних постачальників	Качество национальных поставщиков
11.03	State of cluster development	Стан кластерного розвитку	Состояние кластерного развития
11.04	Nature of competitive advantage	Природа конкурентоспроможної переваги	Природа конкурентоспособного преимущества
11.05	Value chain breadth	Ширина виробничо-збутового ланцюга	Ширина производственно-сбытовой цепочки
11.06	Control of international distribution	Контроль міжнародного поширення	Контроль международного распространения
11.07	Production process sophistication	Досконалість виробничого процесу	Совершенство производственного процесса
11.08	Extent of marketing	Використання маркетингу	Использование маркетинга
11.09	Willingness to delegate authority	Готовність до передачі повноважень	Готовность к передаче полномочий
12	**12. Innovation**	**12. Інновації**	**12. Инновации**
12.01	Capacity for innovation	Можливості для нововведень	Возможности для нововведений
12.02	Quality of scientific research institutions	Якість науково-дослідницьких установ	Качество научно-исследовательских учреждений

12.03	Company spending on R&D	Витрати компаній на наукові та дослідницькі роботи	Расходы компаний на научные и исследовательские работы
12.04	University-industry collaboration in R&D	Співпраця між університетами та промисловістю в науково-дослідницькій діяльності	Сотрудничество между университетами и промышленностью в научно-исследовательской деятельности
12.05	Government procurement of advanced technology products	Підтримка урядом високотехнологічної продукції	Поддержка правительством высокотехнологичной продукции
12.06	Availability of scientists and engineers	Наявність наукових та інженерних кадрів	Наличие научных и инженерных кадров
12.07	PCT patent applications	Патентні заявки в рамках Договору про патентну кооперацію	Патентные заявки в рамках Договора о патентной кооперации

Навчальне видання

Грицак Юрій Петрович
Касьян Світлана Анатоліївна
Коваленко Роман Сергійовіч

КРАЇНОЗНАВСТВО

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини»; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)

Коректор Ю. В. Леонтьєва
Комп'ютерне верстання Ю. П. Грицак
Макет обкладинки І. М. Дончик

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 2,3. Наклад 100 прим. Зам. № 37/17.

Видавець і виготовлювач
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009

Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна
Тел. 705-24-32